

ยาพิษเคลือบน้ำตาล

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺสโนโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรม มาวัดมาหาเห็นใหม่ เราจะต้องฟังเทศน์ เทศน์คือการบอกกล่าว บอกกล่าวสิ่งที่เราควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำ สิ่งที่เราควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำในทางกิริยา สิ่งที่เราควรทำและไม่ควรทำในเรื่องของหัวใจ

ถ้าเป็นเรื่องของหัวใจนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วเห็นใหม่ สิ่งที่เป็นกิริยาเฉยๆ มันเป็นอาการของใจ ใจเวลาหลุดพ้นไปแล้ว พ้นจากกิริยา มันหลุดพ้นไปทั้งหมด ความคิดเป็นกิริยาของจิตนะ ความคิด ความนึก การกระทำต่างๆ เป็นกิริยา เป็นสิ่งที่เกิดจากจิต แต่ถ้านิพพานนี้มันพ้นจากกิริยา พ้นจากจิตทั้งหมด พ้นจากสิ่งที่เป็นสมมุติบัญญัติ เข้าถึงไม่ได้ พุดถึงได้ยาก

แต่เพราะเรามีครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติมาทั้งชีวิตนะ เอาความจริงอันนี้มาแนะนำสั่งสอนเรา จิตใจที่สูงกว่าจะดึงจิตใจที่ต่ำกว่าขึ้นไป แต่จิตใจที่ต่ำกว่ามันไม่ยอมเปลี่ยนแปลงใจ มันไม่ยอมขึ้น เห็นใหม่ หนอนในส้วมนี้มันจะไม่ยอมขึ้นจากส้วมนั้น จากมูลจากคู เพราะมูลรากของมัน มันว่าเป็นอาหารของมัน นี่ใจหนอนมันอยู่ในถ่านส้วม อาหารใหม่ของมันมีมาตลอด มันผลิตผลิตของมัน สิ่งของมันผลิตผลิต เพราะอะไร เพราะมันไม่รู้จักตัวมันเองเลย มันไม่รู้จัก ไม่เข้าใจสิ่งต่างๆ

แต่ครูบาอาจารย์ท่านได้ขึ้นจากหลุมถ่านมูลรากนั้นแล้ว ท่านจะไม่ลงไปจมในหลุมถ่านมูลรากนั้นอีก แต่ถ้าจะขึ้นจากหลุมถ่านมูลรากนั้นได้ มันจะขึ้นได้จากวิธีการใดละ ก็ขึ้นมาด้วยความเป็นจริง ถ้ามันเป็นความเป็นจริง มันจะมีเหตุมีผลของมัน มันมีเหตุมีผลของมันแล้วมันเห็นโทษไหม ถ้าเราเห็นโทษ เราจะทิ้งโทษนั้นเพื่อเข้าสู่คุณ แต่ถ้าเราไม่เห็นโทษเราไม่รู้จักรู้คุณ เราไม่เห็นโทษด้วย เราไม่รู้จักรู้คุณด้วย เราจะไม่รู้ว่าอะไรเป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์กับเรา นี่เพราะเราจมอยู่ในอวิชชา เราจมอยู่กับความ

ไม่เข้าใจของเรา เราถึงจะต้องฟังธรรม เหตุที่จะต้องฟังธรรม เพราะการฟังธรรมนี้มันเป็นเรื่องของเราทั้งนั้น

เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านแสดงธรรม ท่านเอาเรื่องของหัวใจเราออกมาตีแผ่ ก็เรื่องหัวใจของเราเหมือนกันนี่แหละ เอาเรื่องในความรู้สึกของเรานี้แหละ มาตีแผ่ ตีแผ่ให้เราเข้าใจ ให้เราศึกษา ถ้าเราศึกษาเราเข้าใจขึ้นมาแล้ว การกระทำของเรามันจะมีความชุ่มชื้นมันจะดูดีมันจะไม่ใช่เศร้าสร้อยหงอยเหงา ชีวิตเราเห็นไหม มันไม่มีอะไรน่ารื่นเริงเลย มันมีแต่ความทุกข์ความลำบากไปทั้งนั้น มันมีแต่ความเศร้าสร้อยหงอยเหงา

เพราะอะไร เพราะเราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ว่า “สิ่งนี้เป็นทุกข์ สิ่งนี้เป็นสังขาร” เรามีความอาหยาญ เรามีความรื่นเริงที่จะประพฤติปฏิบัติ แต่เวลาประพฤติปฏิบัติแล้วเราไปคุ้นชินกับมันไง เวลาเราไปคุ้นชินกับสิ่งใด สิ่งนั้นก็เป็นเรื่องปกติ เป็นเรื่องสามัญสำนึกไปหมดเลย แต่ถ้าเราไม่คุ้นชินนะ คูลี เชื่อโรค เราไม่อยากเข้าไปใกล้เลย เราไม่อยากเป็นโรคร้าย เราไม่ต้องการเป็นโรคใดทั้งสิ้น แต่เวลาคนที่เขาเป็นขึ้นมาเห็นไหม นี่โรคเวรโรคกรรม

เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยด้วยโรคชราภาพมันเป็นเรื่องธรรมดา แต่เรื่องธรรมดานี้ เราจะหนีจากความเจ็บป่วยนี้ได้ไหม เราจะหนีจากโรคนานี้ได้ไหม ถ้าเราจะหนีจากมัน เรามีคุณสมบัติอะไรที่จะหนีจากมัน เห็นไหม เจ้าหน้าที่เขาไล่จับผู้ร้าย จับขโมย มันมีผู้ไล่กวาด มีผู้ไล่จับ แล้วมีผู้ที่หนีไป

แต่เนี่ยเวลาเราจะค้นคว้าในตัวของเราเอง มันเป็นตัวเราเอง ค้นคว้าในตัวเราเอง เห็นไหม ความซำค้ำคร่ำก็เป็นเรื่องของจิตใจของเราละเอง เรื่องของร่างกายเราละเอง แล้วเราจะหนีมัน เราจะหนีไปไหนล่ะ มันก็หลักการอันเดียวกัน

จิตใจเรามีวิชาครอบงำอยู่ ถึงบอกว่า “ยาพิษ” ไร “ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล” บอกว่าเป็นสิ่งที่ เป็นพิษ ถ้าเรายังไม่ได้ประพฤติปฏิบัติ เรายังไม่ได้ทำอะไรเลย สิ่งนี้มันเป็นพิษไปทั้งนั้นล่ะ ถ้าสิ่งใดเป็นพิษ เราก็ต้องแก้ความเป็นพิษของมันก่อน

ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล ด้วยน้ำตาลเพราะอะไรละ เพราะเราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใช่ไหม เราเกิดมาด้วยบุญกุศลนะ เรามีบุญกุศลมากเราถึงเกิดมาเป็นชาวพุทธ เรามีพ่อแม่เป็นสัมมาทิฐิ เป็นชาวพุทธ เป็นผู้ที่ชักนำ เป็นผู้ที่ห่วงลูกห่วงหลานอยากให้ลูกหลานมีความร่มเย็นเป็นสุข ให้ลูกเราเป็นคนดี ให้ลูกเราอยู่ในสังคม อันนี้เป็นบุญกุศลมาก เป็นบุญกุศลนะ

คูลี คุณทางตะวันตกที่เขาแสวงหาของเขา เขาต้องทิ้งลัทธิของเขา เขาต้องทิ้งความเห็นของเขา แล้วมาบวชมาศึกษา พอบวชแล้วขึ้นมาเนี่ย คนเราบวชขึ้นมาแล้วเนี่ย เพราะเดี๋ยวนี้ปัญญาชน โลกเจริญ เจริญด้วยการสื่อสารมวลชน เจริญด้วยการสื่อสารต่างๆ เครื่องมือสื่อสารมันมีมาก มีการศึกษา พอศึกษาเข้าไปแล้วมันทิ้งนะ ถ้าเราศึกษาด้วยปัญญาชน ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่พอเราศึกษา เราศึกษาจริงหรือเปล่าละ เราศึกษาขึ้นไป เราอยากหลุดพ้น

เป้าหมายของพุทธศาสนาคือพ้นจากทุกข์ แล้วพ้นจากทุกข์ได้เพราะเหตุใด พ้นจากทุกข์ได้เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นไก่อัวแรกที่เจาะออกจากฟองอวิชชาออกมา มันมีเหตุมีผล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ทำได้ก่อน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงวางธรรมและวินัยไว้ ไปเทศนาว่าการ จะไปรู้สัตว์ชนสัตว์ เอาปัญญาจักขุได้ ๕ เป็น ๖ รวมทั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระยสะกับบริวารอีก ๔๕ เห็นไหม ๖๑ องค์ แล้วพระพุทธเจ้าออกเผยแผ่ธรรม ๖๑ องค์

“เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์และบ่วงที่เป็นโลก เธอจงไปอย่าซ้อนทางกัน โลกนี้เราร้อนนัก” เห็นไหม

ยังพอศึกษาไปแล้ว มันมีเหตุมีผล มีผู้ทำได้จริง ศาสดาเป็นผู้ทำได้ก่อนแล้ววางธรรมวินัย แล้วมีผู้ประพฤติปฏิบัติตามมาได้จริง

แต่ในปัจจุบันนี้เราศึกษาไปแล้ว เราต้องการตัวอย่าง ต้องการผู้ที่ต่อยอด ล้ำจะความจริงอันนี้ให้เรามั่นใจ เขาศึกษาไปแล้ว เขาต้องค้นคว้า ค้นคว้าในสังคมของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ ในสังคมของชาวพุทธ ที่ไหนล่ะ ที่ไหนมีการประพฤติปฏิบัติ ก็เมืองไทยเรานี้ไง เมืองไทยก็มีพระด้วยกัน มีสงฆ์ด้วยกัน แล้วในเมืองไทย สิ่งที่ปฏิบัติอยู่

ที่ไหนล่ะ ก็มีในครุบาอาจารย์ของเราเนี่ยไง มีในครอบครัวกรรมฐาน ครอบครัวของครุบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา

ครอบครัวเห็นไหม พ่อแม่ครูอาจารย์ เวลาเราบวชขึ้นมา เรามีครูอุปัชฌาย์อาจารย์ ต้องเป็นผู้ขอนิสสัย พอเราพ้นนิสสัยจากอุปัชฌาย์มาก็อาจารย์ พ่อแม่ครูอาจารย์ เห็นไหม เลี้ยงเรามาทั้งร่างกายและจิตใจ

ทำไมต้อง

เลี้ยง ในเมื่อบวชขึ้นมาแล้ว บวชขึ้นมาเนี่ยเป็นสงฆ์เท่ากัน เหมือนกันศีล ๒๒๗ ข้อเหมือนกัน เลี้ยงชีวิตด้วยปฐิแข่งเหมือนกัน ออกบิณฑบาตเป็นวัตร ญาคูโหมเขาก็อุปัฏฐากด้วยความศรัทธาของเขา ทำไมต้องเลี้ยง หากินเองก็ได้ แล้วหากินเองแล้วมันดีขึ้นมาได้ไหมล่ะ นี่เห็นไหม ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล มันเป็นพิษ มีอวิชาเคลือบด้วยน้ำตาลอยู่ อวิชาเคลือบอยู่ เวลาบวชขึ้นมาแล้วเห็นไหมได้ศกยภาพมา ได้เป็นสงฆ์ขึ้นมา ศีล ๒๒๗ เหมือนกัน มีศักดิ์และศรี มีศกยภาพเหมือนกัน อาวุโสกันเด เคารพกันด้วยธรรมวินัย

ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เรามีความเชื่อ เรามีศรัทธาตามอันนั้นจริงไหม ถ้าเรามีความศรัทธามีความเชื่อจริงตามนั้น เวลาเราศึกษา คุณสมัญ พุทธกาลสิ สามเณรน้อยอุปัฏฐากครุบาอาจารย์ สามเณรน้อยเป็นพระอรหันต์นะ อุปัฏฐากอาจารย์ของตัว อาจารย์ของตัวเป็นปุณณยังไม่รู้สิ่งใดเลย แต่สามเณรน้อยเป็นพระอรหันต์ อุปัฏฐากด้วยหัวใจ ด้วยธรรมวินัย เพราะธรรมวินัยนี้ถืออาวุโสกันเด แต่เพราะเป็นสามเณร อาจารย์ของเราเนี่ยเป็นหลวงปู่ หลวงตา อุปัฏฐากดูแล จนท่านให้ลูกให้หิบบอง เพราะว่าภิกษุนอนกับสามเณรน้อย นอนกับอนุปสัมบันไม่ได้ เวลาใกล้รุ่งก็ให้ออกไป เอาพัดๆ ไล่ให้ลุกขึ้น เณรน้อยเป็นเด็กเอาพัดไป พัดนั้นไปทำให้ลูกตานั่นแตกเลย ลูกตาแตกไปก็ลูกออกไป เห็นไหม ลูกออกไป ถามสามเณรน้อยว่า “ทำไมทำทำอย่างนั้นเวลาอุปัฏฐาก” เพราะตามันแตกแล้วนะ มือหนึ่งปิดลูกตาไว้ มือหนึ่งอุปัฏฐากอาจารย์ของตัว

ด้วยความสลดใจนะ เพราะลูกตานั่นแตกเลย แต่เพราะเป็นพระอรหันต์ไง พระอรหันต์นี้ เวทนาส่วนเวทนา จิตส่วนจิต มันไม่เกี่ยวกัน อุปัฏฐากอาจารย์อยู่ ทั้งๆ ที่ลูกกระดาแตกนะ พออาจารย์เห็นตามจริงอย่างนั้นก็เสียใจมาก ขอบมาสามเณรน้อย

นะ สามเณรน้อยนั้นไม่ถือสาเลย สามเณรน้อยบอกว่า “มันเป็นผลของวิญญู” ทำไมเกิดมาเป็นอาจารย์ ทำไมเกิดมาเป็นหลวงปู่ ทำไมเกิดมาเป็นอาจารย์ ทำไมถึงเกิดมาเป็นลูกศิษย์ ทำไมเกิดเป็นสามเณรน้อย แต่สามเณรน้อยนั้นมีอำนาจบาตรมีมาก ประพฤติปฏิบัติจนพ้นจากทุกข์สิ้นกิเลสไปก่อน แต่อาจารย์ยังไม่รอด เห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน พ่อแม่ครูอาจารย์ เลี้ยงเราเลี้ยงทั้งร่างกายและจิตใจ ร่างกายเลี้ยงด้วยอะไรล่ะ ทุกคนก็เหมือนกัน ทุกคนบิณฑบาตเหมือนกัน สิทธิเสมอกัน แล้วเลี้ยงด้วยอะไรล่ะ เลี้ยงด้วยบารมีธรรมไง

คูลี สมัยหลวงปู่มั่น หลวงตาท่านเล่าให้ฟัง สมัยสงครามโลก ผ้าผ่อนแพรพรรณมันไม่มี ชาวบ้านเขายังไม่มีปัจจัยเครื่องอาศัยสมบูรณ์ เพราะเป็นสมัยสงคราม เวลาได้สิ่งใดมา ก็ให้แก่พระเล็กพระน้อยก่อน ในเมื่อให้พระเล็กพระน้อย ก็จริงอยู่แต่หลวงปู่ก็ต้องใช้เหมือนกัน ท่านบอกว่า “ให้พระเล็กพระน้อยไป หัวหน้านั้นหาเอาเมื่อไหร่ก็ได้” หลวงตาท่านก็จับประเด็นนั้นไว้ พอท่านมีอะไรท่านสละหมดเลย แต่พอถึงใกล้เข้าพรรษา เห็นไหม ก็มีโยมจากสกลนคร ให้ผู้อุปัฏฐากเอาผ้าเข้าไปถวายท่าน ท่านถึงได้เหมือนกัน

นี่ไงมันได้บารมีธรรม เพราะเหตุใด ได้มีบารมีธรรมเพราะเขาเชื่อถือศรัทธา หัวหน้า เขาเชื่อถือศรัทธาผู้ที่มีคุณธรรม ผู้มีคุณธรรมอยู่ในสังคมใดก็เป็นที่ยึดถือศรัทธาของเขา สังคมเขาถึงปรารถนาดูแลอุปฐากรักษา นี่เราฟังครูบาอาจารย์ที่นั่น

เราเลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง เราก็หาอยู่หากินของเรานี้แหละ เราบิณฑบาตด้วยเป็นวัตร เหมือนกัน เราอยู่อาศัยกับครูบาอาจารย์ สิ่งที่เกิดขึ้นโดยสังขธรรม นี่คือการเป็นหมู่เป็นคณะกัน แต่หัวใจล่ะ เรื่องหัวใจที่มันมีกิเลสค้นหาความทะยานอยากในใจเรานี้แหละ มันจะแก้ไขอย่างไร

จะศึกษาที่ไหนก็แล้วแต่ ดำราทั้งหมด วิธีการทั้งหมด มันก็ชี้เข้ามาสู่ใจทั้งนั้น ตอนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ไม่มีธรรมวินัยแม้แต่ตัวเดียว เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เองโดยชอบเป็นสยัมภู สยัมภูคือตรัสรู้เองด้วยตัวของตัวเอง ยังไม่มีทฤษฎี ไม่มีสิ่งใดๆ เลยทั้งสิ้น ไม่มีอะไรเลย ทำไมไม่ตรัสรู้ได้

ในปัจจุบันนี้ คำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วางธรรมวินัยไว้ มหาศาลเลย เรายังศึกษาด้วยอยากให้เป็นไป ด้วยความเหมือนใจ

คูสิ คู่เหมือน มันเหมือนกันแต่มันเป็นคนเดียวกันหรือเปล่าละ ถ้ามันเป็นคนเดียวกันมันเหมือนทำไม ทำไมมันไม่เป็นจริงขึ้นมาละ ในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นจริงขึ้นมา แต่เราไปศึกษาด้วยความต่าง ความเหมือนในความต่าง ศึกษาให้เหมือน แต่มัน ต่าง ต่างที่กิเลสตัดหาความทะยานอยากไป จิตใจของเรามันมียาพิษอยู่ แล้วเคลือบด้วยน้ำตาล คือธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

น้ำตาลคือเรื่องของโลก ของโลกๆ นะ เราศึกษาด้วยความเป็นโลก แล้วมันจะไปเอาความจริงมาจากไหน ทำไมเราไม่เสียสละ ทำไมเราไม่ทิ้งไปก่อน เราต้องเสียสละ ทัศนคติของเราให้ได้ ถ้าเราไม่เสียสละทัศนคติของเรา ความเป็นทัศนคติอันนั้น มันขวางไว้ ก็ศึกษาให้เหมือนใจ เวลาศึกษาปฏิบัติ ปฏิบัติคือการศึกษา ศึกษามาแล้วจะให้เป็นอย่างนั้นๆ แล้วมันเหมือนไม่ได้

ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล น้ำตาลคืออะไรละ น้ำตาลคือสัจจะ เห็นไหม คูสิ น้ำตาลมันเกิดมาจากความมีศักยภาพของมนุษย์เรานี้แหละ ถ้าเราไม่เกิดมาด้วยศักยภาพของมนุษย์ เราจะเอาอะไรไปศึกษา ความเป็นมนุษย์นี้ มนุษย์มีสมอง มีธาตุ ๔ และขันธ ๕ มีสัญชาตญาณ เพราะมีบุญกุศลถึงได้เกิดมาได้มนุษย์สมบัติ

มนุษย์สมบัติคืออะไร มนุษย์สมบัติ คือ สิล ๕ ผู้มีศีลมีธรรมสมบูรณ์ ถึงได้เกิดเป็นมนุษย์ ถ้าผู้ที่ไม่มศีลไม่มีธรรมมันก็เกิดมาเป็นสัตว์ เกิดในนรกอเวจี มันก็ต้องเกิดโดยธรรมชาติของมัน นี่มันเป็นผลของวิญญะใจ ตามเขื่อน้อยบอกอาจารย์ของตัวว่ามันเป็นผลของวิญญะ มันเป็นเวรเป็นกรรมกันมา ขนาดเอาพัดไล่ แล้วพัดมันแทงเอาลูกตาแตกเลย แต่ไม่มีความโกรธ เพราะเป็นพระอรหันต์ด้วย

ผลของวิญญะ คือ ผลของเวรของกรรม ในเมื่อมีเวรมีกรรม มันก็มีผลขึ้นมา แต่ถ้ามันไม่มีกรรมขึ้นมา ใจยังไม่ถึงสิ้นสุดแห่งทุกข์ มันก็มีการผูกเวรผูกกรรมต่อไป ว่าเราทำผิดขนาดนี้กับครูบาอาจารย์ ทำไมครูบาอาจารย์ถึงทำลูกตาเราแตก มันก็มีความผูกโกรธในใจขึ้นมาเป็นธรรมดา แต่เพราะหัวใจมันเป็นธรรม

ผลของวิญญู คือ ผลของเวรของกรรม สภาพมันต้องมาเป็นแบบนี้ แต่เพราะหัวใจที่มันพ้นจากทุกข์ไปแล้ว มันถึงไม่มีความอาฆาตบาดหมางในสิ่งที่มันเป็นไป เพราะมันเป็นผลของวิญญู ผลของเวรของกรรม เห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดมาเป็นมนุษย์นี่ก็คือผลของเวรของกรรม กรรมดี เพราะมนุษย์สมบัติ เราถึงได้มาเกิดเป็นมนุษย์สมบัติ มันมีสัญญาตญาณ มันมีบุญมีกุศล ได้เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

คำว่า “ธรรม” ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังกราบธรรม เพราะอะไร เพราะธรรมนี่ที่ทำให้สิ้นสุดแห่งทุกข์ สิ้นสุดแห่งทุกข์แล้ววางธรรมวินัยนี้ เทวดา อินทร์ พรหม ยังต้องกราบต้องไหว้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดาก็ยังเคารพธรรม

สิ่งที่ เป็นธรรม ธรรมะเป็นสิ่งที่ปรารถนา น้ำอมตธรรม สิ่งที่เป็นน้ำนี้ สักคนใดก็ต้องการน้ำ ทุกคน ความเป็นอยู่ของสัตว์ ความเป็นอยู่ของสังคม ความเป็นอยู่ของวิญญู ความเป็นอยู่ของโลก ของวัตถุ มันต้องอาศัยน้ำ ถ้าไม่มีน้ำก็เป็นทะเลทราย โลกนี้อยู่ไม่ได้ถ้าขาดน้ำแล้วมีมนุษย์ขึ้นมาก็ต้องการน้ำ

สังกรรม ธรรมะที่เป็นอมตธรรม เราได้ฟังได้อาศัย พอได้ฟังได้อาศัยเห็นไหม นี่ ไง สิ่งที่เราศึกษาให้เหมือน ศึกษาให้เป็น ศึกษาให้รู้ เป็นไปไม่ได้! มัน เป็นสิ่งที่ เป็นไปไม่ได้ มัน เป็นสิ่งที่ เป็นไปไม่ได้ เพราะสิ่งนั้นมันเป็นสุดมยปัญญา

ถ้าศึกษาด้วยการประพฤติปฏิบัติ ศึกษาด้วยการตั้งสติ ศึกษาด้วยการหักห้ามมัน ทิฏฐิมานะในหัวใจ ถ้ามันหลุดออกไป ถ้ามันแก้ไขได้ มันถึงจะเป็นจริงขึ้นมา เป็นจริงขึ้นมา เพราะอะไร คูสิ สิ่งที่จะเป็นผลประโยชน์นะ คูสิ น้ำมันระเหยไปในอากาศ มัน เป็นอะไรละ มันก็ยังคินะ มันยังเป็นความชื้นในอากาศ เป็นสิ่งที่อากาศมันมีความชื้นของมัน นี่ก็เหมือนกัน ทิฏฐิมานะในหัวใจที่มันยังขวางอยู่ มันไม่มีประโยชน์กับสิ่งใดเลย แต่ถ้ามันวางสิ่งนี้ขึ้นมา เห็นไหม มันวางสิ่งนี้ขึ้นมาเพราะมันพุทโธได้ ถ้ามันพุทโธได้ มันสงบได้ มัน เป็นไป ได้ เหมือนน้ำเลย

น้ำนี้คูสิ น้ำมันเป็นของเหลว มันอยู่ในภาชนะสิ่งใดละ ถ้ามันอยู่ในภาชนะสิ่งใด มันก็เป็นรูปแบบนั้น จิตใจก็เหมือนกัน จิตใจที่เรากำหนดพุทโธๆ ของเรา ถ้ามันเป็นไป จิตมันสงบเข้ามาได้ มันจะเป็นความจริงของมัน สิ่งที่เป็นความจริงของมัน มันเกิดจากความวิริยะอุตสาหะนะ ถ้าไม่มีความวิริยะอุตสาหะ นี่ละยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล ความ เป็นพิษของใจ

มนุษย์เกิดมานี้ มันถึงจะเป็นพิษเป็นภัยขึ้นมาขนาดไหน มันก็เป็นคุณประโยชน์ กับโลก ถ้าโลกเขามอง เขามองว่าการเกิดและการตาย ความเป็นอยู่นี้ มันเป็นเรื่อง ธรรมดา มันไม่ใช่กิเลสค้นหาความทะยานอยาก มันเป็นเรื่องสัจจะที่คนต้องเกิดและต้อง ตายเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นไหม เขาไม่เห็นความเป็นพิษของมัน เพราะอะไร เพราะ จิตใจของเขาหยาบ จิตใจของเขาเข้าไม่ถึงสัจธรรม

คนที่จะมีมุมมอง มีความเห็นว่า การเกิดนี้ เกิดมาทำไม การเกิดก็เป็นสมบัติของ เรา สิ่งที่เป็นมนุษย์สมบัตินี้เป็นอริยทรัพย์ ถ้ามันไม่เกิดเป็นมนุษย์สมบัติ จิตนี้มันต้องเกิด เป็นผลของวิภวัญญะ จิตนี้ต้องเวียนไป เป็นสิ่งต่างๆ ขึ้นมา เป็นเทวดา อินทร์ พรหม

ถ้าเป็นเทวดา เป็นเสนา เป็นสิ่งต่างๆ ถึงเป็นเทวดามันก็เป็นลูกน้องเขา แต่ถ้าเป็น อินทร์ เป็นพรหมก็เป็นผู้ดูแลเขา แต่มันก็ยังเป็นผลของวิภวัญญะนี้แหละ มันก็ลุ่มๆ ดอนๆ ไปอย่างนี้ แต่เราไปตีความว่า การเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม มันมีความสุข ใจ ความสุขมันก็แค่สุขในสถานะ

อย่างเช่นเราเกิดเป็นมนุษย์นี้ สัตว์มันก็มองว่ามนุษย์นี้มีความสุขมาก เพราะสัตว์ มันช่วยตัวมันเองไม่ได้ สัตว์มันต้องระวังภัย มนุษย์นี้เป็นยักษ์ มนุษย์กินทุกอย่าง สัตว์ ทุกอย่างเป็นอาหารของมนุษย์ สัตว์มันเจอมนุษย์มันวิ่งหนีเลย มันอยากเกิดเป็นมนุษย์ เพราะมันเห็นว่ามนุษย์มีคุณค่ามากกว่า มนุษย์มีปัญญา มนุษย์ไล่ล่าสัตว์มาเป็นอาหาร เวลาสัตว์มันมองมนุษย์มันก็มองอย่างนั้น

เวลาเรามองเทวดา อินทร์ พรหมก็เหมือนกัน เทวดา อินทร์ พรหม จะมีความสุข น้อยหรือมาก เขาก็มีความรู้สึกเหมือนเรานี้แหละ เขาก็มีความรู้สึกเหมือนเรา มีสุข มี ทุกข์ในหัวใจ เหมือนเรา เพราะอะไร เพราะความรู้สึกความนึกคิด จิตมันก็อันเดียวกัน สัตว์มันก็มีความรู้สึกนึกคิดเหมือนเรา สัตว์มันก็มีความนึกคิดว่ามันอยากเป็นมนุษย์ มัน

อยากมีคนคุ้มครองดูแลมัน แต่ในเมื่อสถานะที่มันเป็นกรรมไง มันเป็นผลของวิญญูะ มัน
เป็นผลของเวรกรรมที่มันเป็นวาระ ที่มันเกิดเป็นสัตว์ มันก็เกิดของมัน ถึงเวลามันมาเกิด
เป็นมนุษย์มันก็ไปเป็นมนุษย์ มาเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม มันก็เหมือนกัน เพราะเราไป
มองเราไปตีค่าเอง ไปตีค่าด้วยสมอง

นี่ไง หลวงตาท่านบอกว่า “ความคิดในถึงขยะ” ถึงขยะคือขั้น ๕ ถึงขยะคือรูป
เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ สังขารที่มันปรุงแต่งได้ สัญญา คือ ความรับรู้ การศึกษา
มาได้แค่นั้น ความคิดมันคิดได้เท่านี้ ศึกษาธรรมมา ศึกษามาเป็นกรงขัง เป็นถึงขยะขัง
หัวใจไว้ ขังหัวใจไว้ว่าธรรมะต้องเป็นอย่างนั้นๆ นี่ไง ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล เคลือบ
ด้วยสังขารกรรม เพราะมันเป็นคุณธรรม มันมีคุณค่าทั้งนั้นล่ะ มันมีคุณสมบัติที่เป็นธรรม
ที่ว่าคุณสมบัติที่เป็นธรรม แต่ไอ้ความเป็นพิษนี้เราไม่รู้จักใจ โลกเขาก็ไม่เห็นว่าเป็นพิษ
ด้วย เพราะเป็นความเห็นของโลกใช้ไหม

คูติ ครอบครวไหนดก็แล้วแต่ ถ้ามีลูกมีหลานขึ้นมา ครอบครวนั้นจะมีความสุขมี
ความรื่นเริงว่าครอบครวจะมั่นคง การเกิดและการตาย เขามีความสุขของเขา เขามีความ
ร่วมเย็นเป็นสุข คูติ เวลาครอบครวไหนดไม่มีลูกมีหลาน เขาพยายามแสวงหาต้องขอแล้ว
ขอเล่าเพื่อจะให้มันขึ้นมา

นี่ไง เขาไม่เห็นว่าเป็นโทษหรือ เขาเห็นว่าเป็นคุณทั้งนั้นล่ะ เห็นเป็นคุณเพราะ
จิตใจของโลก ความเห็นของโลก แล้วปัจจุบันนี้จิตใจเราก็เป็นโลก เพราะเราศึกษา
วิทยาศาสตร์ เราศึกษาเหตุและผล เหตุและผลถ้ารวมลงแล้วเป็นธรรม เป็นธรรมตรงไหน
เป็นธรรมที่ว่าเหตุและผล ถ้าเราเข้าใจประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นมา เราจะแก้ไขปัญหานั้น
อย่างได้หมด ปัญหาที่เกิดขึ้นมาเพราะเหตุใด สวไปหาเหตุ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ เรา
สวไปหาเหตุ แล้วจะแก้ปัญหานั้นได้ แล้วมันได้อะไรขึ้นมา มันก็แก้ไขปัญหานั้น
โลกนี้ แก้ไขปัญหาการดำรงชีวิต แก้ไขปัญหาชีวิตประจำวัน

ชีวิตประจำวันนั้นคนเราเกิดมาก็ต้องอาศัยสิ่งต่างๆ ดำรงชีวิต อาศัยอาหาร อาศัย
ปัจจัยเครื่องอาศัย มันก็เผาผลาญไปเหมือนเทียนเลย เทียนเวลาจุดแสงสว่างขึ้นมา มันก็
เผาไหม้ตัวมันเอง นี่ก็เหมือนกัน ผลมันก็มีเท่านั้น

นี่ก็เหมือนกัน ความเห็นของโลก เห็นใหม่ โลกมันถึงไม่เห็นความเป็นพิษ ถ้าเป็นธรรมดา ถ้ามันเป็นจิตใจที่เป็นธรรม เรามีศรัทธามีความเชื่อ มีศาสนาเป็นเข็มทิศเครื่องดำเนิน เรามีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดานะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้เป็นกษัตริย์ ชีวิตนั้นมีความรุ่มเย็นเป็นสุขถ้าจะอยู่ไปทางโลก แต่ด้วยบุญญาธิการขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นใหม่ “มีคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตายหรือ” เวลาไปเที่ยวสวน “ถ้ามีคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เราก็ต้องเป็นอย่างนี้หรือ”

สถานะของกษัตริย์ สถานะของการดำรงชีวิต ถ้าดำรงชีวิตเป็นกษัตริย์แล้ว มันมีความรุ่มเย็นเป็นสุขทางโลกแต่มันก็ต้องเกิด ต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตาย แล้วสถานะของกษัตริย์มันจะมีความหมายอะไร สถานะของสังคมสถานะของความเป็นอยู่ที่มีความสุขมันจะมีความหมายอะไร ในเมื่อมันยังต้องเกิดต้องตายเป็นผลของวัฏฏะต่อไป ในเมื่อถ้ามันเวียนตายเวียนเกิดเป็นผลของวัฏฏะต่อไป มันก็ต้องลุ่มๆ ดอนๆ อย่างนี้อีก แล้วมันจะมีต้นมีปลายที่ไหน นี่เพราะอำนาจาสนาบาารมีเห็นใหม่ ถึงได้ไม่ยอมรับการสถาปนาเป็นกษัตริย์

หาทางออกจนได้ เวลาหาทางออกไป เห็นใหม่ ในเมื่อมีการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย มันก็ต้องมีฝ่ายตรงข้ามที่ ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ทั้งๆ ที่ยังไม่มีศาสนา แต่ในปัจจุบันนี้มีศาสนาอยู่ เรามีความตั้งใจ จงใจที่จะพ้นจากทุกข์ เพราะเรามีครูบาอาจารย์เห็นใหม่ ก็เอาครูบาอาจารย์เป็นที่พึ่งที่อาศัย นี่ไง ธรรมะเป็นเข็มทิศเป็นเครื่องดำเนินของเรา แต่คนที่งัดดอกย้ำความเป็นจริงว่า เข็มทิศนี้มันชี้ตรงนะ เข็มทิศนี้มันชี้ออกจากวัฏฏะนะ เข็มทิศนี้มันจะพาให้เราพ้นทุกข์

ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล น้ำตาลคือธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า น้ำตาลคือสัจธรรม แต่ไอ้ยาพิษนี้มันเชื่อมั่นตัวเองไม่ได้เลย เข็มทิศเขาทำมาดีแล้วมันก็ไม่พอใจ ว่าชี้ผิดทาง แต่จะต้องทำตามความพอใจของตัวเอง

เพราะเราศึกษามาแล้ว เราได้ประพฤติปฏิบัติมาแล้ว เราได้ทำคุณงามความดีมา มาก เราศึกษามาแล้วพอตรึกแล้วมันลงได้กับความเห็นของตัวเอง ความยึดมั่นถือมั่นของตัวเอง ผันกับเข็มทิศนั้น นี่ไง ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล มันเป็นพิษกับใจมันเอง แต่มันก็ไม่เข้าใจ

เห็นไหม แต่ถ้าเรามีครูบาอาจารย์ล่ะ เพราะครูบาอาจารย์ท่านได้ผ่านมาแล้ว ท่านได้สำรวจตรวจสอบจากวัฏฏะแล้ว จากวัฏฏะ ! เพราะมันเป็นผลของวัฏฏะ เกิดขึ้นมาจากไหน จิตนี้มันมาจากไหน ถ้าจิตที่มันเกิดขึ้นมา มันไม่มีพันธกรรมของจิต มันจะมานั่งอยู่ที่นี้ได้อย่างไร แล้วพอมานั่งอยู่ที่นี่ ทำไมความรู้สึกนึกคิดของคนมันไม่เหมือนกัน ศึกษาธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมีหนึ่งเดียว หนึ่งเดียวคือสังขาร

สังขาร คือ อริยสัจ ทุกดวงจิต ทุกจริต ทุกนิสัย สิ่งที่จะต้องผ่านไปก็ต้องผ่าน อริยสัจนี้เท่านั้น อริยสัจเป็นอริยสัจ จริตนิสัยส่วนจริตนิสัย ความเป็นไปอำนาจวาสนาของคนมันแตกต่างกันไป ความแตกต่างนั้นไม่เกี่ยวกับอริยสัจ ความแตกต่างนั้นไม่เกี่ยวกับความจริง ความจริงคือความจริง จะรวยล้นฟ้าหรือต่ำต้อยเพียงดินขนาดไหน ถ้าประพฤติปฏิบัติถึงความจริงมันต้องเข้าสู่อริยสัจอันเดียวกัน

ฉะนั้นครูบาอาจารย์ท่านถึงมีหลักเกณฑ์ของท่าน เห็นไหม ท่านจึงนำเราอยู่ที่นี่ แต่ถ้าครูบาอาจารย์ท่านเห็น เรามันยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล แต่เวลาเราปฏิบัติที่นี่น้ำตาลเคลือบด้วยยาพิษ น้ำตาลคือสังขาร น้ำตาลคืออมตธรรม ยาพิษคือกิเลสค้นหาความทะยานอยากไป

สิ่งที่จะต้องต่อสู้กับมัน เห็นไหม ยาพิษนี้ไปโดนไม่ได้เลย มือถ้ามีบาดแผล มันจะไม่กล้าจับสารพิษ เพราะมันจะเข้ามาตามกระแสเลือด มันเข้าตามมือของเรา จิตใจก็เหมือนกัน ในเมื่อมันเป็นพิษ คำว่า “เป็นพิษ” คือมันไม่พอใจ คำว่า “เป็นพิษ” มันจะขวางไปหมดเลย ถ้ายาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล น้ำตาลมันมีแต่ความหอมหวาน น้ำตาลมีแต่ความสะกดสบาย น้ำตาลมันมีแต่หวานเป็นลมขมเป็นยา มันมีแต่ลอยลม ไม่มีประโยชน์ต่อสิ่งใดเลย มันก็ห่อหุ้ม มันก็ว่าสิ่งนั้นเป็นธรรมๆ ของมันไป ตามอำนาจวาสนาของคนที่ไม่อำนาจวาสนาบารมี แต่ถ้าเราประพฤติปฏิบัติเห็นไหม

ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล เพราะอะไร เพราะสิ่งที่เป็นพิษ เราต้องชำระ เราต้องสะสาง เราต้องสะสางความเป็นพิษ เห็นไหม ความมั่งง่ายนี่คือยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล เพราะความมั่งง่าย อยากได้ อยากมี อยากเป็น มันก็ไม่ได้เป็นไป เพราะเป็นความคิดโลกๆ ทั้งที่มันไม่เป็นพิษกับทางโลกนะ

กามคุณ ๕ กามที่เป็นคุณ ทางโลกเขาใช้กามคุณ ๕ เพื่อประโยชน์กับการปกครอง ความเป็นไปของวิญญูะ สิ่งที่เป็นไปนี้เป็นกามคุณ ๕

กามคุณเป็นคุณของโลก แต่เป็นโทษของพรหมจรรย์ เพราะสิ่งที่เป็นพรหมจรรย์จะพ้นออกไปจากกามคุณ ฉะนั้นโลกเขาไม่เห็นความเป็นพิษเพราะเขาอยู่ด้วยการศึกษา เขาอยู่ด้วยความเป็นโลกใจ

แต่ความเป็นธรรมละ เราเกิดมากับโลก เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เรามีศรัทธาความเชื่อ เราออกมาประพฤติปฏิบัติ เรามาวบวชเป็นพระเป็นเจ้า เห็นไหม เป็นพระเป็นเจ้าผู้ที่จะสืบทอดพุทธศาสนา เป็นสากยบุตรพุทธชินโนรส เป็นบุตรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาบวชขึ้นมาเป็นสมมุติสงฆ์ บวชขึ้นมาด้วยจิตตุดตถกรรม สำเร็จด้วยธรรมวินัย ถูกต้องตามธรรมวินัย ถูกต้องตามธรรมสมมุติ จริตตามสมมุติ เห็นไหม

โลกเขาก็สมมุติ การเกิดและการตายนี้ก็เป็นสมมุติ แต่เขาไม่เห็นโทษของเขา เพราะเขาเป็นกามคุณ ๕ แล้วบวชขึ้นมา เราก็บวชเป็นพระ เหมือนโลกนี้แหละ เหมือนโลกเพราะเราบวชมาแล้วเป็นสมมุติสงฆ์ แต่มันจริงตามสมมุติ จริตตามธรรมและวินัย แล้วให้เราเป็นพระ มันมีอำนาจวาสนา เป็นพระคือ เป็นผู้ที่มีโอกาส เพราะทางโลกเขาเปิดโอกาสให้ เขาเปิดโอกาสให้แล้วเต็มทีเลย เพราะผู้ที่เป็นพระ เป็นผู้ที่เป็นสากยบุตรพุทธชินโนรส เป็นผู้ทรงศีล เป็นนักพรต ไม่มีอาชีพ ไม่มีสิ่งใด ไม่มาแข่งขันกับเราในทางโลก เห็นไหม เราส่งเสริม เพื่อให้ประพฤติปฏิบัติให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์ เพื่อจะเอาคุณธรรม มาเป็นความร่มเย็นเป็นสุขกับสังคม

ผู้มีศีล ผู้มีสัจ อยู่ในสังคมใดสังคมนั้นจะมีแต่ความร่มเย็นเป็นสุข แต่ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดมีแต่ธรรม มีแต่ตะบัดตัณห์ สังคมนั้นมีแต่ความหลอกลวง สังคมนั้นมีแต่ความเจ็บช้ำน้ำใจ นี่เรื่องของโลกเห็นไหม เราเกิดมากับโลก แต่เมื่อเกิดมากับโลกแล้ว เราอยู่กับโลกเพื่อจะเข้าสู่ธรรม ถ้าเข้าสู่ธรรม เห็นไหม มันเป็นยาพิษอาบน้ำตาลหรือน้ำผึ้งอาบยาพิษละ

ถ้าเริ่มต้นขึ้นมาเป็นยาพิษอาบน้ำตาล มันมีวิชาพาเกิดขึ้นมาอยู่แล้ว แต่พอเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้วนี่น้ำตาลอาบยาพิษ เราต้องมีความสัจจะ ต้องมีการกระทำ ต้องมีความมานะ เพื่อวางทิฐิตัวนี้ ถ้าวางตัวนี้เห็นไหม สังกรรมมันจะเกิดขึ้นมาใหม่

ตำรับตำราทั้งหมดหรือวิธีการทั้งหมดมันชี้เข้ามาในหัวใจ ผู้เกิดอยู่ที่ไครพามาเกิด ผู้เกิด ปฏิสนธิจิตมันมาเกิด มันมาเกิดเพราะเหตุใด เพราะมันมีเวรมีกรรมของมัน แต่ถ้าเวรกรรมที่หนักหนาสาหัสสาครรจ์ เขาจะไม่หันมามองเรื่องศาสนาเลย

เขาจะว่าเรื่องศาสนานี้เป็นการเสียสละ เรื่องการศาสนาเป็นการเสียเปรียบ นี่ไง เวลาผลของวิญญะนะ ผู้ที่เกิดจากนรกอเวจีก็จะมีความหยาบช้าของเขา ผู้ที่เกิดจากเทวดา อินทร์ พรหม เกิดเป็นมนุษย์ละ จิตใจของเขาที่ติงามขึ้นมალะ แล้วสังคมมันคลุกเคล้ากันไปด้วยผลของวิญญะ การเกิดการตายที่ซับซ้อนกันมา ความเห็นของโลกมันถึงแตกต่างกันไปเห็นใหม่

ที่นี่สังขธรรมมีหนึ่งเดียว ถ้าสังขธรรมมีหนึ่งเดียวนี ถ้าเราฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วมีครูบาอาจารย์คอยตอกย้ำนะ ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์มาตอกย้ำ ศึกษาขนาดไหน ก็ศึกษาขึ้นมาก็เพื่อเบี่ยงเบนเข็มทิศให้เข้าสู่ความพอใจของเรา แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์ขึ้นไว้ว่า เข็มทิศ คือ เข็มทิศ มันชี้ไปทางทิศเหนืออยู่ตลอดเวลา เราจะไปทางไหน เพื่อจะเป็นประโยชน์กับเรา เราต้องแก้ไขเรา เพื่อเข้าสู่สถานะความจริง สังขจะความจริงมีหนึ่งเดียว สังขจะไม่มีสอง สังขจะอริยสัง เห็นใหม่ ถ้าสังขจะมีหนึ่งเดียว สิ่งใดจะแก้ไขได้ละ จะแก้กันที่ไหน

ดูสิ นักกีฬาทั้งหมดเขาแข่งขันกัน เขาต้องมีการสนามแข่งขันของเขา นี่ก็เหมือนกัน ในการแก้กิเลสจะไปแก้กันที่ไหน จะไปแก้กันที่สมองใช่ไหม จะไปแก้ที่การศึกษาใช่ไหม สิ่งนั้นเป็นสถิติ สิ่งนั้นเป็นข้อมูลของโลก มันไม่เป็นความจริง ข้อมูลของโลก เพื่อการใช้ประโยชน์กับโลก โลกควรใช้ประโยชน์สิ่งใด สิ่งนั้นจะเป็นประโยชน์กับใคร แต่เราไม่ได้ใช้กับโลก

เราจะเข้าสู่สังขความจริง เราจะต้องเข้าสู่สถิติจิต เราจะเข้าสู่สังขความจริง เห็นใหม่ เราจะต้องมีความเข้มแข็ง ต้องมีความมานะอดทน ถ้ามีความเข้มแข็งมีความมานะอดทน เราจะเข้าสู่ความจริงอันนั้นได้อย่างไร นี่แค่ความจริงนะ ครูบาอาจารย์ท่านก็บอกเลยนะ “แค่ทำความสงบของใจ มันก็พออยู่พอกิน” ถ้าจิตสงบนะ จิตมีความสงบเข้ามา มันจะมีความร่มเย็นเป็นสุขของมัน

คนเรานะ คุณักกีฬา ถ้ามันแข่งขันตลอดไป ไม่มีการพักเลย นักกีฬานั้นจะอยู่ได้
 อย่างไร จิตนี้เหมือนกัน จิตนี้มันอยู่กับโลกๆ มันคลุกคลีอยู่ มันอาบไปด้วยทฤษฏีมานะ
 ของมัน แต่ศึกษารัชมะมา ก็เอารัชมะมาทำร้ายตัวเองนะ เอารัชมะมาเหยียบย่ำตัวเอง
 คีล สมาธิ ปัญญา มันจะเป็นอย่างนั้น เวลาคิดว่าอริยสัจจะเป็นอย่างนั้น คิดคาดหมายไป
 ทั้งนั้นเลย เพราะการคิดคาดหมายไปก่อน เห็นไหม นี่ยาพิษอาบด้วยน้ำผึ้ง นี่คาดหมาย
 จินตนาการกันไป ด้วยความมั่งง่าย อยากใหญ่ อยากเป็น อยากให้ได้สมความปรารถนา
 ความคาดหมายมันคือเรื่องค้นหาความทะยานอยาก เป็นเรื่องของกิเลสล้วนๆ เลย ธรรมะ
 ที่เกิดจากกิเลส เอามาจากไหน ธรรมะเกิดจากกิเลส เคยเห็นไหม ใครว่าธรรมะมันเกิด
 จากกิเลสละ

แต่เวลาสังขารเห็นไหม ยาพิษเคลื่อนน้ำตาล ถ้ายาพิษเคลื่อนน้ำตาล ธรรมะเกิด
 จากอะไร ยาพิษ สิ่งที่มีมันเป็นพิษ ถ้าเรามีความจริงของเรา มันเกิดจากกิเลสใหม่ มันเกิด
 จากสัจจะนะ สัจจะคืออะไร สัจจะคือชีวิต เราเกิดมานี้เป็นความจริงใหม่ เราเกิดเป็น
 มนุษย์มันเป็นความจริงใหม่ มนุษย์ที่มีสติปัญญาก่อเกิดขึ้นนี้ มันปรารถนาดีใหม่ ความ
 ปรารถนาดีนี้ ถ้ายาพิษเคลื่อนด้วยน้ำตาล มันก็คาดหมายไป ยาพิษเคลื่อนด้วยน้ำตาล ยา
 พิษคือกิเลสค้นหาความทะยานอยาก เคลือบด้วยน้ำตาล น้ำตาลคือธรรมขององค์สมเด็จพระ
 สัมมาสัมพุทธเจ้า น้ำตาลคือสังขาร “คนมีความอยากปฏิบัติไม่ได้ คนมีกิเลสมัน
 ปฏิบัติไม่ได้ คนต้องไม่มีความอยากเลย ต้องเป็นขอนไม้ ต้องเป็นแต่แร้ธาตุไม่มีชีวิตเลย
 มันถึงปฏิบัติได้”

นี่เพราะเขาไม่รู้จักจิตจิต เขาไม่รู้จักรัศฐ์ เขาไม่รู้จักรักกับสิ่งที่สันตติ จิตนี้มัน
 เป็นสันตติ มันมีของมัน พลังงานมันมี จะห้ามพลังงานไม่ให้มีแรงจับได้อย่างไร จะมา
 ห้ามให้พลังงานไม่มีอำนาจ ไม่มีกำลัง ไม่มีแรงจับ มันเป็นไปได้

ฉะนั้น สิ่งที่มีมันเป็นความอยากนี้มันอยากโดยสามัญสำนึก ในเมื่อตัวพลังงานเอง
 มันมีกำลังของมัน มันก็คือมัน นี่ใจ ยาพิษเคลื่อนด้วยน้ำตาล เพราะน้ำตาลมันมีของมัน
 เพราะยาพิษคือความเห็นผิด คือความหยาบๆ เห็นไหม เราถึงต้องตั้งสติ เราถึงต้องมี
 ความมุมานะ โลกเขาจะว่าอย่างไร แล้วแต่เรื่องสติที่เขาเก็บกันมา โลกเขาคิดของเขา
 เองว่า ถ้ามีความอยากแล้วปฏิบัติไม่ได้ ฉะนั้นต้องไม่ให้มีความอยาก เลยกลายเป็นขอน
 ไม้ กลายเป็นสสารที่ไม่มีชีวิต

คูลี คูหุนยนต์ เห็นไหม เขาพัฒนาหุนยนต์ขึ้นมา จนมันจะทำได้เหมือนมนุษย์แล้ว มันมีความรู้สึกเลย การหยิบการจับเหมือนมนุษย์เลย ในเมื่อหุนยนต์เป็นธาตุที่ไม่มีชีวิต มันไม่มีความรู้สึก ถ้ามันเจอกับสิ่งกระทบมันจะรับรู้ได้อย่างไร แต่เขาก็ใช้เทคโนโลยีของเขา ทำขึ้นมาจนได้

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อหัวใจมันมีสิ่งที่เป็นสันตติเห็นไหม พลังงานที่เป็นสันตติ ในเมื่อสันตติมันแก้ไขตัวมันเองได้ มันเปลี่ยนแปลงตัวของมันเองได้ แต่ถ้าเรบอกว่า สิ่งที่มีกิเลสตัดหาความทะยานอยากจะปฏิบัติไม่ได้ มันทำตัวมันให้เป็นแร่ธาตุ ให้เป็นวัตถุ แม้แต่วัตถุเขายังพัฒนาให้มันตอบสนองความรู้สึกได้ แต่เราปฏิบัติแท้ๆ นะ เราปฏิบัติแท้ๆ เลย ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล ยาพิษคือกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาลคือความเห็น ความอยากของตัว มันไม่เป็นความจริง

น้ำตาลเคลือบด้วยยาพิษ น้ำตาลคือสังขาร คือพลังงานที่เป็นความจริงขึ้นมาได้ ยาพิษคืออะไร ยาพิษคือกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ในเมื่อมันมีกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เห็นไหม เราพัฒนา เราควบคุม เรามีสติปัญญาเห็นไหม กำหนดด้วยสติปัญญา ควบคุมแล้วใช้คำบริกรรม ให้ลงสู่ความจริง กำหนดพุทโธก็ได้ ปัญญาอบรมสมาธิก็ได้ ปัญญาอบรมสมาธิให้เข้าสู่พลังงาน เข้าสู่โลกุตตรธรรม เข้าสู่สัจจะความจริง เข้าสู่ความจริงในธรรมใจ

โลกเขาไม่เห็นโทษ โลกเขาเห็นว่าเป็นความคิดของเขา เขาเห็นเป็นสัจจะ สัจจะคือความเป็นจริง โลกเกิดจริงๆ นี่ความเห็นจริงๆ แสวงหาความจริง ด้วยความจริง เพราะจิตใจเขารับรู้ได้แค่นี้

แต่ถ้าเป็นสังขารละ สัจจะ อริยสัจจะเห็นไหม ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค สิ่งที่เป็นนิโรธ มรรคนี่ เห็นไหม เรากำหนดของเราให้สู่มิติของจิต ไม่ใช่สู่มิติของความคิด ขั้น ๕ คือความคิด ความรับรู้ต่างๆ เห็นไหม นี่ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล เราใช้ความคิด เราใช้สังขาร ใช้รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ตรีกในธรรม ไคร่ครวญในธรรม แล้วมันก็เป็นสังขารขึ้นมา ด้วยความเป็นไปของจิตตมยปัญญา ด้วยความเป็นไปของจิต เพราะจิตมันมหัศจรรย์ เวลาทุกข์มันทุกข์ยากแสนเจ็บ

เวลาคนประพาศปฏิบัติขึ้นมาเห็นใหม่ เวลาปฏิบัติใหม่ๆ ขึ้นมา พอจิตมันสงบขึ้นมา แล้วเห็นนิมิตต่างๆ เห็นนิมิต เห็นความเป็นไป เห็นจิตเคยสู่สถานะใดๆ ของตัว แม้แต่พอจิตสงบขึ้นมา มันย้อนอดีตชาติไปยังเห็นได้เลย นี่ไง สถานะของจิต เราอยู่กัน ในสถานะของสมมุติสัจจะ คือโลกเห็นใหม่ โลกเขาต้องพิสูจน์กันด้วยรูปธรรม พิสูจน์กันด้วยสิ่งที่สัมผัสได้

เขาสัมผัสได้ด้วยสิ่งที่เห็น แต่เวลาจิตมันลง ถ้าใครภาวนาไปก็แล้วแต่ พอจิตมันลงเห็นใหม่ จิตที่ลึกลับกะนอง มันรู้มันเห็นเป็นสิ่งที่มหัศจรรย์ ลึกลับยิ่งนัก ลึกลับจนกว่าเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ผู้ที่ประพาศปฏิบัติแล้วจิตลึกลับกะนองที่ไปรู้ไปเห็นต่างๆ ไม่กล้าพูดให้ใครฟัง

นี่ไง สิ่งที่เราฟังครูบาอาจารย์มันก็ตรงนี้ไง ถ้าครูบาอาจารย์ท่านจะรู้หมดละ มันรู้อย่างไร มันเป็นอย่างไร มันลงอย่างไร มันรู้ได้อย่างไร นี่แค่ผิวเผินนะ ผิวเผินก็ปรับสภาพของจิตเข้าสู่จิตจิต ปรับสภาพของจิตเข้าสู่สัมมาสมาธิ ก่อนที่จะเข้าสู่สัมมาสมาธิ ใจ คูณ ก่อนที่เราจะเข้าบ้านไหนก็แล้วแต่ บ้านไหนมันมีสวนกว้าง สวนรก สวนที่ไม่เคยดูแลรักษา มันจะรกชัฏไปหมดเลย กว่าจะเข้าไปได้เราจะต้องบุกฝ่าสิ่งที่เป็นอุปสรรคนั้น เข้าไปสู่บ้านนั้น แต่ถ้าบ้านของใครได้ทำ ได้ดูแลรักษาดีเห็นใหม่ จะเข้าสู่บ้านนั้นด้วยความสุขสบาย แล้วบ้านของใคร ถ้ามันไม่มีสวนนะ หน้าบ้านมันติดถนนเลย มันจะเข้าได้ง่ายเห็นใหม่

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันลง จิตมันจะเข้าสู่บ้านของตัวเอง จะเข้าสู่สถานะดั้งเดิมของจิต มันมีเหตุการณ์แปลกประหลาด ลึกลับ มหัศจรรย์ แตกต่างหลากหลายของมันไป ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์เห็นใหม่ ผู้ที่บ้านอยู่ติดถนน เห็นใหม่ เวลาเข้าบ้านก็เปิดประตูเข้าบ้านได้เลย แล้วคนที่เข้าบ้าน เราก็ก้าวเข้าว่าคนที่เข้าบ้านนั้นจะเข้าบ้านเหมือนเรา จะต้องเปิดประตูแล้วเข้าบ้านได้เลย แต่คนที่เขาเข้าบ้านแล้วทางเข้าบ้านเขามีหนทางยาวไกล มีความรกชัฏนั้นมันปิดอยู่หน้าบ้านเขา เขาต้องฟันฝ่า เราก็กะลใจ ทำไมมันไม่เหมือนกัน ทำไมมันเป็นอย่างนั้น แล้วผู้ที่เขาเข้าไปพบสิ่งต่างๆ เห็นใหม่ นี่แค่พื้นฐานที่จะเข้าสู่สัมมาสมาธิเท่านั้นเอง ถ้าเราจะไม่เข้าสู่บ้านเรา เราจะไม่เข้าสู่จิต เราแก้ไขอะไรไม่ได้เลย

เราออกมา เราอยู่ตัวเปล่าของเราที่นี่ เห็นไหม เอกสาร หลักฐาน สิ่งต่างๆ มันอยู่ในบ้านของเรา มันอยู่ในตู้เซฟของเรา ถ้าเราจะทำอะไร เราต้องไปเปิดตู้เซฟนั้นเพื่อเอาเอกสารนั้น มาดำเนินการให้มันถูกต้องตามสิทธิหน้าที่ของตัวเอง จิตคือจิต จิตเห็นไหม ความคิดคือสังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่ง ชันธ์๕ เกิดจากจิต เกิดจากจิตมันส่งออก พลังงานคือตัวจิตมันส่งออก เวลามันส่งออกมามันเป็นความรู้สึก ความนึกคิด เหมือนเราตัวเปล่าๆ ออกจากบ้านมา แล้วเรามาแก้ไขกันอยู่ข้างนอก แล้วแก้ไขกันไป เห็นไหม นี่ไง จินตมยปัญญา สิ่งต่างๆ มันไม่เป็นความจริง

ถ้าเป็นความจริงละ เราต้องเข้าไปสู่ในบ้านของเรา ถ้าเราเข้าสู่ในบ้านของเรา เอกสารอยู่ที่ไหน เราเก็บไว้ที่ตรงไหนที่มีประโยชน์กับเรา นี่ก็เหมือนกัน เวลาจิตเข้าสู่สัมมาสมาธิ เข้าไปสู่จิต ถ้าเข้าไปสู่จิตเห็นไหม มันจะแก้ไขของมัน เหมือนเราเข้าบ้านของเรา พอเราเข้าบ้านไปแล้วนั้น เราหาเอกสารของเราไม่ได้ เราเก็บไว้ที่ไหน เราลืมซ่อนไว้จนหาไม่เจอ สิ่งต่างๆ เห็นไหม จิตสงบเข้าไปแล้ว ถ้ามันไม่ออกวิปัสสนา มันไม่ออกใช้ปัญญา มันก็เข้าไปสู่บ้านแล้ว มันก็ทำอะไรไม่ได้ มันทำอะไรไม่ได้เลย

การกระทำเวลาประพฤติกปฏิบัติขึ้นมา จิตของคน การกระทำ การประพฤติกปฏิบัติมันมีขั้นตอนของมัน มันมีวิธีการของมัน ถ้าเราไม่มีวิธีการขั้นตอนของการกระทำ เราจะเข้าสู่บ้านได้อย่างไร เรามีการกระทำสิ่งใด ถ้าเราไม่ทำอะไรให้เป็นประโยชน์กับเรา แล้วอะไรจะเป็นประโยชน์กับเราละ เราบวชใหม่เห็นไหม คุณสิ เรามีศรัทธามีความเชื่อ เราเห็นโทษของการเกิดและการตาย แต่ปฏิเสธการเกิดและการตายไม่ได้ เราจะเอาวิทยาศาสตร์ จะเอาอำนาจ ทิฐิมานะ เอาอิทธิพล เอาอาวุธ เอาสิ่งต่างๆ มาแก้ไขสิ่งนี้ไม่ได้เลย สิ่งที่เกิดและการตายนี้ไม่มีสิ่งใดแก้ไขได้ ไม่มียาชนิดใด ไม่มีอำนาจอิทธิพลของใคร ไม่มีสิ่งใดๆ เลยแก้ไขสิ่งนี้ได้ จะมีอำนาจวาสนาสองสงฆขนาดไหน หรือทุกข์จนเจ็บใจขนาดไหน ชีวิตก็คือชีวิต เกิดขึ้นแล้วต้องตายหมด สิ่งนี้มันเป็นบุญกรรมของแต่ละบุคคล

ฉะนั้นสิ่งที่เราจะแก้ไขได้ก็แก้ไขด้วยตัวของเราเอง ถ้าเราจะแก้ไขด้วยตัวของเราเองเห็นไหม เราถึงต้องมีสติปัญญาของเรา เราต้องมีความจริงใจของเรา เราต้องมีความสดชื่น มีความรื่นเริง เราจะต้องไม่หงอยเหงากับตัวเราเอง ถ้าเศร้าสร้อยหงอยเหงา จิตใจเศร้าสร้อยหงอยเหงาไม่มีกำลัง สติปัญญามันพาเศร้าสร้อยหงอยเหงาไปหมดเลย แต่ถ้า

มันเริ่มเรงอาหาญเห็นไหม ก็กะนองจนเกินกว่าเหตุ จนสติปัญญามันไม่คงที่ของมัน มันก็ส่งออกหมด นี่ไง มัชฌิมาปฏิปทา ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราถึงต้องฝึกฝนของเรา เราตั้งสติของเรา เราฝึกฝนของเรา เราทำของเรา เราเดินจงกรมด้วยความเริ่มเรงอาหาญของจิต

แต่กิริยาท่าทางข้างนอกมันเป็นเรื่องปกติ เห็นไหม เราต้องสำรวจระวัง การสำรวจระวังคือการฝึกสติ ถ้าไม่สำรวจระวัง มันส่งออกไปหมด มันก็ไม่ใช่ประโยชน์กับเรา มีความพอใจ มีความตั้งใจ สิ่งที่เป็นจริง เห็นไหม น้ำตาลเคลือบด้วยยาพิษ ยาพิษคือสิ่งที่มันเป็นพิษเป็นภัย เห็นไหม น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย เราเห็นว่า สิ่งนี้เป็นประโยชน์กับเรานะ เรามีความมั่นใจ เรามีการกระทำ ถ้าเราไม่มีความมั่นใจไม่มีการกระทำนะ มันอ่อนแอ สิ่งที่อ่อนแอ กิเลสมันยืมแถมแจ่มใสว้า จิตใจดวงนี้ จิตใจผู้ที่อ่อนแอเนี่ย มันจะอยู่ในอำนาจของเรตาลอดไป

มารมันอยู่กลางหัวใจของสัตว์โลกนะ มารมันจี๋หัวเราอยู่นะ มันจี๋หัวใจ เวลามันจี๋หัวใจนี้ มันใช้อำนาจของมัน เห็นไหม แล้วเราก็บอกว่า เรานี้รักตน ทุกคนรักตัวเองหมด ทุกคนอยากจะพ้นจากกิเลส แต่ให้มารมันจี๋หัวอยู่นี้ ทำไมไม่สลัดมันทิ้งล่ะ แล้วสลัดทิ้งด้วยวิธีใดล่ะ การสลัดทิ้งนี้หาให้เจอ คุณสิ เวลาเราอยู่ที่กลางแดด เห็นไหม เราจะมีเงาของเรา เราจะพลิกอย่างไร เงาก็ไปตามนั้น เพราะเราอยู่กลางแดด มีเราต้องมีเงาแน่นอน เรามีความรู้สึก เรามีความนึกคิด เรามีหัวใจของเรา มันมีการเกิดดับของมัน ทำไมเราไม่ตั้งสติย้อนกลับมาดูล่ะ เราต้องย้อนกลับมาดูเห็นไหม คุณสิ เราทำสิ่งใดเราก็ทำได้หมดเลย ในเรื่องการทำงานสิ่งใด เราก็ทำกันมาแล้วทั้งนั้นเลย เรื่องงานทางโลกเราก็ทำได้เราก็เป็นได้ เราทำได้ประสบความสำเร็จ แต่หัวใจเราล่ะ

เดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนา แต่คั่นหามันไม่เจอได้อย่างไร ถ้าคั่นหามันเจอนะ มันจะมีสติปัญญา มันจะมีความเข้มข้น มันจะมีความสุขมาก แล้วมันจะกราบธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยหัวใจนะ เพราะอะไร ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นตถาคต ถ้าจิตมีสมาธิธรรม มันจะมีความสุข มันจะมีความร่มเย็นของมัน แต่ถ้าเกิดการใช้ปัญญาของโลกุตตรปัญญา มันจะเห็นความต่างทันทีเลยนะ เห็นความต่างว่าสมองที่เราใช้กันอยู่นี้ ใช้ปัญญากันอยู่นี้ มันซาบซึ้ง เห็นไหม ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล ศึกษาธรรมะ ล้างธรรม

น้ำนี้ใครๆ ก็ต้องการในการดำรงชีวิตนะ แหม่ชื่น พุทธธรรมปากเปียกปากแฉะ
 เลยละ ใครๆ ก็พูดได้ ความจำใครก็พูดได้ พูดด้วยความจำ แล้วมันเข้าใจได้ง่ายด้วย
 เข้าใจได้ง่ายด้วยเพราะมันเป็นภาษาสมมุติไง ภาษาที่เป็นปรัชญา ยิ่งพุทธธรรมลักษณะ
 ไหนก็เป็นปรัชญา โอ้โฮ มีความซาบซึ้งใจมาก เห็นไหม แต่มันไม่เป็นความจริง ถ้ามัน
 เป็นความจริงละ สิ่งที่เราพิจารณาเข้าไป เห็นไหม เราเข้าไป มันมีสติ มันมีความร่มเย็น
 เป็นสุขของใจเข้ามา จิตมันเป็นสมาธิ จิตมันมีหลักมีเกณฑ์ของมันขึ้นมา เวลาความรู้สึก
 เกิดขึ้น ปัญญาเกิดขึ้น มันจะทิ่มเข้าหัวใจเลย ปัญหาเดียวกันนะ ถ้ามีสมาธินะ มันจะแจ่ม
 ชัด มันจะเข้าใจแล้วมันจะถอนอุปาทานด้วย เวลามันเข้าใจ ปัญหานี้มันจะถอดถอน
 ความฝังใจ สิ่งที่ฝังใจ

คูลี ความผูกโกรธ ความยึดมั่นถือมั่นในสิ่งใด มันจะฝังใจอยู่ แล้วคิดอย่างไหน
 ยิ่งถ้าคิดด้วยปัญญาโลก โลกียปัญญา คิดเท่าไรมันยังตอกย้ำความเจ็บช้ำน้ำใจ แต่ถ้ามันมี
 สมาธิขึ้นมาละ มันคิดปัญหาเดียวกันนะ “มันก็เป็นเรื่องธรรมดา ในเมื่อเขามีอารมณ์
 ความรู้สึกโกรธ เขาเกลียด ด้วยเหตุผลของเขา เมื่อเขาเข้าใจอย่างนั้นเขาก็ต้องแสดง
 ออกเป็นอย่างนี้ เขาแสดงออกเป็นอย่างนี้ก็มันเป็นเรื่องธรรมดาของเขา แล้วเป็นเรื่อง
 ธรรมดาของเขาเพราะอะไร เพราะเขามีวิชาไง เพราะเขามีความไม่รู้ในใจของเขาไง
 เขาถึงแสดงออกมาไง” ถ้าเรามีสมาธิละ ปัญญามันเกิดขึ้นมา มันเกิดแล้วมันสังเวช
 สังเวชว่าถ้าไม่มีสติปัญญา การกระทำอย่างนั้นมันให้โทษกับทุกๆ คน ให้โทษกับตัวเขา
 ก่อน เพราะเขาทำสิ่งนั้น เขาคิดอย่างนั้น เขาทำอย่างนั้น เขาสร้างเวรสร้างกรรมของเขา
 แล้วเขารู้หรือไม่รู้ก็แล้วแต่ กรรมก็ให้ผลเขาแล้ว เป็นผลของวิญญูะ

เกิดมานี้ก็เป็นผลของวิญญูะ ผลของเวรของกรรม แล้วเขายังสร้างเวรสร้างกรรม
 ต่อไป สิ่งที่เกิดต่อไปมันก็ต้องมีเวรมีกรรมต่อไป นักหนาสาหัสสากรรจ์มากไปกว่านั้น
 เราสงสารเขาไหม เราสงสารเขาด้วย แต่ถ้าบอกเขาเขาก็ไม่เข้าใจ ถ้าบอกเขาเขาก็ไม่มี
 ปัญญาที่จะเข้าใจเรื่องอย่างนี้ได้ นี่ไง แต่เพราะเราทำพุทโธๆ ๆ ๆ เรามีปัญญาอบรม
 สมาธิของเราขึ้นมา พอจิตเป็นสมาธิเราถึงได้เห็นได้ใจ นี่ไง วุฒิภาวะของใจมันแตกต่าง
 หลากหลาย เห็นไหม ยิ่งพันธุกรรมด้วย ยิ่งจิตนิสัยด้วย มันยิ่งไปใหญ่เลย

ฉะนั้นเราอยู่กับโลก เห็นใหม่ ผลของวิญญูะ คูติ เวลามนุษย์เราเรือแตกอยู่กลางทะเล มันมีสัตว์ร้ายมากมายมหาศาลเลย ชีวิตเรานี้มันเวียนตายเวียนเกิดในวิญญูะ มันเป็นผลของวิญญูะ มันอยู่ในวิญญูะสงสาร มันก็เหมือนทะเล

คูติ เวลาเราทำลายกันด้วยความรู้สึกนึกคิดเห็นใหม่ ด้วยปัญญา มนุษย์ทำลายกัน สัตว์มันใช้เขี้ยวเล็บกรงเล็บกัดกันนะ มนุษย์ใช้ปัญญากัดกัน มนุษย์ใช้ปัญญาถากถางทำลายหาประโยชน์ต่อกัน นี่คือผลของวิญญูะ

ถ้ามันอยู่ในวิญญูะสงสาร มันอยู่ในโลก มันก็เป็นผล สัตว์ร้ายจะเอาเราเป็นอาหารในการดำรงชีวิตของมัน เราอยู่ในวิญญูะสงสาร เห็นใหม่ ทิฏฐิमानะของคน ปัญญาของคน สิ่งต่างๆ ที่มันทำขึ้นมา ผลของมันสร้างเวรสร้างกรรม เพราะเรามีสติ มีปัญญา เรามีสมาธิขึ้นมา เราจะเห็นสิ่งที่เกิดกับใจ เห็นสิ่งที่มันเป็นอุปาทาน เห็นสิ่งที่ยึดมันถือมัน พอมันเห็นสิ่งที่มันเป็นสภาวะแบบนั้น มันสลดสังเวชเห็นใหม่ นี่เ็นยาพิษเคลือบน้ำตาลเ็นยาพิษๆ เราจะทิ้งยาพิษเ็นยาพิษทิ้งยาพิษเข้าไปสู่น้ำตาล ทิ้งยาพิษเข้าไปสู่สังขารม ทิ้งยาพิษเพราะเราเห็นมันสลดสังเวชทั้งเขาทั้งเรา เพราะเขาไม่รู้ของเขาเขาถึงทำของเขา สลดสังเวชเพราะเราทำไมเราเกิดมาเจอสภาวะแบบนี้ การเกิดและการตาย ผลของวิญญูะนี้มันพาเกิดมาเ็นรอบเ็นรอบแล้ว แล้วถ้าไม่มีสติปัญญาขึ้นมา สิ่งที่เกิดขึ้นมา มันก็เป็นผลกระทบของโลก ทิฏฐิคือทิฏฐิ เห็นใหม่ สิ่งที่เป็นทิฏฐิแล้วมันก็เกิดปัญหาเ็นต่อไป

แต่ที่มันเกิดธรรมๆ เพราะเรามีสติเ็นใหม่ เกิดธรรมเพราะเรามีสมาธิเ็นใหม่ มีสมาธิเราถึงยับยั้งได้ ถ้ามันมีสมาธิมันจะทำให้เอาเราไว้ในอำนาจของเรา จิตของเราเ็นมันพุ่งช่น จิตของเรามันมีทิฏฐิमानะ ยิ่งใครมีอิทธิพลใหญ่ เห็นใหม่ ใครจะพูดถึงเราไม่ได้เลย พูดถึงสิ่งที่ไม่ดี มันจะใช้อิทธิพลทำลายใครก็ได้หมดเลย ฉะนั้นสิ่งที่มันกระทบ มันมีผลกับหัวใจของเราเ็นมาก แต่เพราะเรามีศรัทธา เ็นการควบคุมเห็นใหม่ นี่พุทเ็นเกิดที่นี้ องค์สมเ็นเจ้าพระสัมมาสัมพุทเ็นเจ้ามีอิทธิพลมากนะ องค์สมเ็นเจ้าพระสัมมาสัมพุทเ็นเจ้าเ็นกษัตริย์นะ

คูติ แต่ออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันต้องควบคุมใจให้ได้ ต้องเอาใจของเราไว้ในอำนาจของเรา สิ่งที่มีมันพุ่งช่นออกไป เพราะยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล เพราะมันมีทิฏฐิमानะ มันมีน้ำตาลเ็น มันมีอิทธิพล มันเ็นคนใหญ่โต มันมีคณนบหน้าถือตา นี่คืออิเ็น

ทั้งนั้นนะ มันเคลือบน้ำตาล ยาพิษ คืออวิชชา มันไม่รู้ตัวมันเอง เห็นไหม แต่เพราะเรามีสติปัญญา เพราะเรามีการควบคุมดูแลรักษา เพราะเรากำหนดพุทฺธของเรา

พุทฺธๆๆ นี่ เอามันอยู่ให้ได้ สิ่งที่ฟุ้งซ่าน ทิฐิมานะ ความอหังการ ถ้าเอามันอยู่ เห็นไหม เอามันอยู่ขึ้นมา ถ้าเอามันอยู่แล้ว พอมันสงบตัวแล้ว มันเกิดอะไรขึ้นมา มันก็เหลือใจดี มันก็เหลือพลังงานใจ พลังงานตัวนี้ ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมาเห็นไหม มันเป็นสัมมาสมาธิ

เพราะมีสัมมาสมาธิ เพราะมีสมาธิขึ้นมา มันถึงมองโลก มองการกระทบ มองสิ่งที่เป็นฉลามร้าย สิ่งที่ใช้ปัญญาคอยหาเหยื่อกับสังคม กับวิญญูเห็นไหม เราเห็นแล้วเราสังเวชใจ

๑. เรารู้จักตัวเราเอง เราทัน เราไม่ไปตามกระแสสังคม เราเกิดกับโลก แต่เราไม่ไปกับโลก เราเห็นการกระทำของโลก โลกมีแต่ความมานะ อหังการ มีความอยากใหญ่ มีการทำลายกัน เห็นไหม แต่เรายืนดูเขาด้วยความสังเวช แต่จะบอกเขาได้อย่างไรละ เขาเชื่อไหมละ เพราะเขาไม่มีคุณธรรม เขาไม่มีสิทธิ เขาไม่มีสติปัญญา ในสังกรรมที่เกิดขึ้นมาจากหัวใจของเขา ถ้าเราพูดออกไป เขาก็หาว่าทำลายเขาๆ ทำลายความรุ่มเย็นเป็นสุขของสังคม สังคมเขาจะรุ่มเย็นเป็นสุข สังคมเขามีความสุขของเขา ทำไมผู้ที่ปฏิบัติธรรม ทำไมถึงไม่มีสติปัญญา ทำไมถึงไปทำลายสังคม เห็นไหม

แต่ถ้าเรารักษาใจของเรา จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง ใจดวงหนึ่งเป็นสันติภูมิกโก ถ้าใจดวงหนึ่งเป็นสันติภูมิกโก ถ้าเอาตัวเองให้รอดแล้วเห็นไหม เป็นความรุ่มโพธิ์รุ่มไทรของสังคมเห็นไหม ถ้าทำความรุ่มเย็นให้เกิดขึ้นมาจากใจดวงนี้ได้ ใจดวงนี้มันไม่เป็นเหยื่อ

๑. สิ่งในโลกเขาอยู่กันไม่ได้ เพราะอะไร เพราะเขาพึ่งตัวเองไม่ได้ นี่ไง สังกรรมกรรมเหนือโลก มันไม่ไปตามกระแส มันทวนกระแส กระแสจะพัดพาไปขนาดไหน กรรมมันไม่ไปกับกระแสนั้นแน่นอน สิ่งที่ไม่มีความคุณธรรมมันจะไปตามกระแส พัดไปกับกระแสนั้นเห็นไหม โลก กระแสของโลกมันพัดพากันไป แต่เพราะเรามีคุณธรรม แล้วศึกษาธรรมขึ้นมาเห็นไหม เราถึงทวนกระแสได้ เราถึงมีจุดยืนของเราได้ ถ้าเรามีจุดยืนของเราได้ มันมาจากไหน

เนี่ย ยาพิษเคลือบน้ำตาล เพราะยาพิษนี่ไง มันมาจากยาพิษไง เขาเคลือบน้ำตาล เขาจะเอน้ำตาลกัน เราเอน้ำตาลเคลือบยาพิษ มันมีความเป็นพิษ เราจะชำระสะสาง ความเป็นพิษของใจ มันแตกต่างเห็นไหม ยาพิษกับน้ำตาลมันมีคุณประโยชน์ต่างกัน น้ำตาลมีแต่ความหอมหวาน ใช้ความหวานทำตามกระแสไป กระแสมันเกิดขึ้นมา แต่ เพราะเราเห็นโทษว่ามันเป็นยาพิษเห็นไหม เราแก้ไขของเรา มันแตกต่าง พอมันแตกต่าง มันถึงเป็นคนแปลกโลกใจ ผู้ปฏิบัติธรรมเห็นไหม ปฏิบัติธรรมแบบธรรมนะ อย่าปฏิบัติ ธรรมแบบตามกระแส

เดี๋ยวนี้การปฏิบัติธรรมเป็นกระแส จนเป็นโลกไปหมดแล้ว ปฏิบัติสักแต่ว่าทำกัน สักแต่ว่าทำให้สังคมเขาเชื่อถือว่าเป็นคนมีคุณธรรม เป็นคนดี คุณิ สงครามที่เกิดขึ้น มันมี ธรรมะกับอธรรม ทุกฝ่ายจะบอกว่าเป็นธรรมะ เป็นฝ่ายธรรมเพื่อจะจรรโลงโลก แล้วถ้า จรรโลงโลกมันเป็นสงครามขึ้นมาได้อย่างไรละ นี่ก็เหมือนกันในเมื่อกระแสมันเกิด ขึ้นมา เขาก็ว่าเพื่อความถูกต้องๆ ทั้งนั้นแหละ ที่นี้ความถูกต้องของโลก สิ่งนี้เป็นของ โลกเห็นไหม เพราะเวลาครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเป็นโสดาบัน เป็นสกิทา เป็นอนาคา เป็นพระอรหันต์ ความแตกต่างหลากหลายของความรอบรู้ของปัญญา แต่ละ ขึ้นตอนมันไม่เหมือนกัน โสดาปัตติมรรค สกิทาคามิมรรค อนาคามิมรรค อรหัตตมรรค ความแตกต่างหลากหลายของบุคคล ๘ จำพวก

นี่คือสังฆคุณ บุคคล ๘ จำพวก บุคคลที่พัฒนา บุคคลคือจิต จิตที่วิวัฒนาการของ มัน มันพัฒนาการของมัน ในเมื่อมันมีพัฒนาการของมัน ความรู้ความเห็นมันต้อง แตกต่างกันแน่นอน เพราะความละเอียดความลึกซึ้งมันแตกต่างกัน

สติ-มหาสติ ปัญญา-มหาปัญญา สิ่งที่ยังพัฒนาการขึ้นมานี้ ครูบาอาจารย์ท่าน ปฏิบัติมาขนาดนี้ ท่านรู้ท่านเห็นของท่าน แต่ของเรา เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเป็นการ เริ่มต้น ถ้าปฏิบัติเริ่มต้นเราจะต้องมีจุดยืน แล้วเราพยายามทำตัวเราให้ได้ ทำตัวของเรา ขึ้นมา มันจะทุกข์มันจะยากนะ ให้มันรื่นเริงอาจหาญ เหมือนมันเป็นน้ำตาลเคลือบด้วย ยาพิษ มันก็ต้องยอมรับ เพราะกิเลสตัณหาความทะยานอยาก เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้าอีกเลย เจ้าจะเกิดจากใจของเราไม่ได้”

นี่วิมุตติธรรม สิ่งที่เป็นธรรม ธรรมชาติ เป็นธรรมล้วนๆ โดยที่ไม่มีสารพิษ ไม่มีสิ่งใดเจือปนแม้แต่เล็กน้อยเลย แล้วมันมาจากไหน มันมาได้ แล้วมันมีได้ ถ้ามันมีไม่ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่สอนเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่วางธรรมและวินัยไว้ ไม่รู้สัตว์ชนสัตว์ เราเป็นสัตว์นะ เราเป็นสัตว์ตะ ผู้ข้อง แต่เราเกิดมาพบพุทธศาสนา เรายังได้เห็นร่องรอย

คูลี คนเดินอยู่บนกลางทะเลทราย แม้แต่ว่ามันขนาดน้ำขนาดไหน ไม่มีขนาดไหน เขาก็กลานของเขาไป กลานไปหาแหล่งน้ำของเขาให้ได้ นี่ก็เหมือนกัน ในหัวใจของเรา เรายังไม่ได้ประสพอมตธรรม เรายังไม่ได้ลิ้มรสของมันเลย เราก็ฝันของเรา เพราะมันมีจริง อยู่กลางทะเลทรายมันตายนะ มันตายจริงๆ เพราะทะเลทรายมันไม่มีน้ำ ถ้ามันหลงทางมันตายเลย แต่นี่เราหลงในวิถุญะ

น้ำ ความเป็นอยู่ในปัจจัยเครื่องอาศัย โลกนี้มีมหาศาลเลย ความรุ่มเย็นเป็นสุข คูลีอาหารตามศูนย์การค้า อาหารในคลังสินค้าของเขาจะมีเต็มไปหมด แต่เราอยู่กับเขา เราอยู่กันอย่างไร เราอยู่กับโลก เห็นไหม นี่ไง เรากำลังหลงอยู่ท่ามกลางวิถุสงสาร วิถุญะคือการเกิดและการตาย แล้วเมื่อมันเกิดและมันตาย เราเป็นผู้มีสติปัญญาใช่ไหม เราถึงมาประพฤติกปฏิบัติกัน เราถึงหาทางออกของเรา

เขาจะเหงาหงอยเศร้าสร้อยไม่ได้ อย่าเหงาหงอยเศร้าสร้อย อย่าให้กิเลสมันจีหัว เราจะต้องตื่นตัว ต้องสดชื่น ต้องมีกำลังใจ เห็นไหม กำลังใจ ถ้าเรากู้ขึ้นกับสิ่งใด สิ่งนั้นมันจะให้ผลตอบแทนกับเรา เราถึงไม่กู้ขึ้นกับใคร ครูบาอาจารย์ท่านถึงบอกว่า “ให้วิเวก ไม่ให้คลุกคลีกัน ไม่ให้พูดหยอกล้อกัน ไม่ให้พูดเล่นกัน” มันเป็นเรื่องของเด็กๆ เด็กๆ เขาจะเล่นกัน เขาจะหยอกล้อกัน เราอายุ ๒๐ นะ ถ้าอายุ ๒๐ แล้วถึงบวชได้ แล้วบวชขึ้นมาแล้วนะ คุยเล่น คุยหัวกัน การเล่น ถ้าเล่นกับเล่น มันก็เข้าใจว่าเล่นได้ แต่คนหนึ่งเล่น คนหนึ่งไม่เล่น มันจะมีปัญหาขึ้นมาทันทีเลย ถ้าคนหนึ่งเล่น คนหนึ่งไม่เล่น แล้วจิตนิสัยของคนไม่เหมือนกัน ถ้าจิตนิสัยคนเห็นไหม เขาถึงเรียกว่า วิสาสะ

วิสาสะ คือ ผู้ที่มันเข้าใจกัน วิสาสะหยิบใช้ของกันได้โดยไม่เป็นอาบัติ ถือว่าเป็นวิสาสะคุ้นเคยกัน สิ่งคุ้นเคยด้วยกัน เพื่อมีหมู่คณะ เพื่อมีความมั่นคง มีความอบอุ่นในหัวใจ แต่เราปฏิบัติใครจะช่วยเหลือเราได้ เราต้องมีความจริงใจของเรา เราต้องมีการกระทำของเรา เห็นไหม ถ้ามีอำนาจวาสนาบริวารมีมานะ ถ้ามีบริวารมีมานะจะมีจุดยืน จุดยืนเห็นไหม นี่ไง กรรมเก่ากรรมใหม่ สิ่งที่เราทำให้เกิดนี่มันเป็นผลของวิญญูะ มันมีกรรมเก่ามากรรมเก่านี้ถ้าเราสร้างบุญกุศลมาเห็นไหม เราจะมีจุดยืนนะ สิ่งใด กระแสโลกขนาดไหน มันทำให้เราได้ใคร่ครวญ ไม่ไปกับเขา แต่คนที่อ่อนแอ กรรมเก่าสร้างมาอ่อนแอ มีเวรมีกรรมต่อกัน ก็ไหลตามเขาไปหมดเลย นี่ขนาดแค่จุดยืนของใจเท่านั้นนะ ยังไม่ได้ประพฤติปฏิบัติอะไรเลย

แล้วถ้าประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้วนี่ ถ้ามีจุดยืนขึ้นมาแล้วนะ เราจะเดินจงกรมได้เป็นเวลาลำเวลา เราจะนั่งสมาธิกันมีเวลาลำเวลา เพราะอะไร เพราะเรามีอำนาจวาสนา จากกรรมเก่า กรรมเก่าทำให้เรามั่นคง เพราะความมั่นคงอันนี้ แต่ถึงจะมั่นคงขนาดไหนก็ต้องเกิดตาย พรหมก็มั่นคง พรหม ๖๐,๐๐๐ ปี ๘๐,๐๐๐ ปี นี่มั่นคงไหมละ เขามีชีวิต ๓๐,๐๐๐ - ๘๐,๐๐๐ ปี ๐๐๐ ปี ใครจะความมั่นคงมากกว่ากัน

ความมั่นคงของวิญญูะมันถ่วงไป แต่ความมั่นคงของเราเราสร้างขึ้นมามีเพื่อจะพ้นจากกิเลส ความมั่นคงของเรานะเป็นน้ำตาลเคลือบยาพิษ เรานี่มั่นคงแล้วเป็นน้ำตาลที่มียาพิษเคลือบอยู่ เราถ้ามีความมั่นคงแล้ว เราสละมันได้ เราแก้ไขมันได้ เพราะมันเป็นเปลือก เห็นไหม สละมันไป สละไปหาสิ่งใด สละเข้าไปหาธรรมชาติ สละเข้าไปหาวิมุตติสุข สละเข้าไปหาสัจจะความจริง จิตใจมันสกรปรกขนาดไหน เราก็แก้ไขของเรา เรามีสติปัญญาของเรา แล้วเราแก้ไขของเรา เรามีสติปัญญา แล้วมีจุดยืนของเรา แล้วกำหนดภาวนาเข้าไป

โลกจะเป็นอย่างไรก็เรื่องของโลก เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้ว เวลาทำสมาธิขึ้นมาแล้ว โลกนี้เหมือนไม่มี โลกนี้เหมือนมีเรากับพุทธโธเท่านั้น พุทธโธๆๆ นี่ โลกนี้เหมือนไม่มี แต่มันมีของมัน แต่ถ้าเป็นโลกนะ โลกนี้มีนะ พอมีขึ้นมาแล้ว เราต้องรับผิดชอบสิ่งนั้นร้อยแปดพันเก้าเลย พอโลกมีก็เป็นโลกไปหมดเลย กลืนหัวใจไปหมดเลย หัวใจเข้าไปสู่ความเป็นโลกหมดเลย สู่ความนึกคิดต่างๆ แต่ถ้าเราบอกว่า โลกนี้เหมือนไม่มี ถ้าเราจะทำความเพียรของเรา โลกก็คือโลก เราก็คือเรา เวลานี้เราตัดเลย

โลกธาตุจะหวั่นไหว โลกจะพลิกฟ้าคว่ำลงดินขนาดไหนมันเรื่องของโลก เพราะเราอยู่กับเขามานานแล้ว

ในปัจจุบันนี้เราจะปฏิบัติของเราขึ้นมา กำหนดเวลาแล้วปิด แล้วทำของเราให้ได้ ถ้าทำของเราให้ได้ เหตุและผลลงสู่ธรรม เหตุและผลเห็นไหม ในเมื่อเหตุมันมี เรา กำหนดพุทโธและใช้สติปัญญา ผลมันต้องเกิดแน่นอน แต่นี่เหตุของเรามันลุ่มๆ ดอนๆ เห็นไหม

คำว่า “พุทโธซัดๆ” พุทโธซัดๆ นี่ไม่ต้องอธิบายใดๆ เลย เพราะอะไร เพราะถ้ามันซัดคือสติมันดี ถ้าไม่ซัดคือไม่มีสติ ถ้าไม่มีสติแล้วพุทโธมันจะซัดได้อย่างไร อย่างที่เขาว่า “ต้องตั้งสตินะ แล้วกำหนดพุทโธนะ แล้วใช้ปัญญาเข้าไปนะ” อธิบายกันเป็นคั้งเป็นแคว ทำอะไรไม่ได้เลย

ไม่ต้องพูดอะไรเลย พุทโธซัดๆ พุทโธซัดๆ เพราะมันมีสติมันถึงซัดได้ ถ้าขาดสติมันจะซัดได้อย่างไร

แล้วถ้ากำหนดพุทโธอยู่นี้ แล้วจิตมันจะเหวี่ยงออกไปสู่กระแสโลกได้อย่างไร ในเมื่อมันซัดเจตนาของมันอยู่ ถ้าพุทโธซัดๆ อยู่อย่างนั้น เวลามันเป็นขึ้นมานะ มันเป็นจริงขึ้นมาเอง มันเป็นจริงขึ้นมา แต่นี่มันไม่จริงสักอย่าง ไม่มีอะไรจริงสักอย่างเลย พุทโธ ๒ คำ พุทโธครึ่งๆ กลางๆ เอาแต่ความสะดวกสบาย เอาแต่ยาพิษเคลือบน้ำตาล เอาแต่น้ำตาล เอาแต่ความมั่งง่าย เอาแต่ความเห็นของตัวเอง แล้วก็บอกว่าเรากำหนดแล้ว ปฏิบัติแล้ว ครูบาอาจารย์ไม่จริง พูดอะไรไม่เห็นจริงสักอย่าง ปฏิบัติเกือบเป็นเกือบตาย ไม่เคยได้อะไรเลย ก็มันจะได้อะไร มันก็ได้ตายนี้ไง ก็ปฏิบัติเกือบเป็นเกือบตาย เพราะมันอ่อนแอ มันก็อยากตาย มันก็ได้ตายนั้นนะเป็นอารมณ์ แต่ถ้ามันปฏิบัติขึ้นมา มันจะตายอย่างไร อะไรมันจะตาย ขอคุณน้ำดี

ให้มันซัดๆ ขึ้นมา พุทโธให้มันซัดๆ ขึ้นมา ถ้ามันซัดขึ้นมา มันสมบูรณ์ด้วยตัวมันเอง สติมันก็เป็นสติมันถึงซัด พุทโธก็พุทโธด้วยหัวใจเต็มร้อย แล้วหัวใจที่มันเกาะอยู่กับพุทโธนี้ มันจะไปไหน มันจะไปไหนของมันได้ ในเมื่อมันอยู่กับพุทโธ

ในเมื่อเราเองเป็นคนอภัพวาสนา เราเองเป็นคนไม่มีอำนาจวาสนา เราก็อาศัย พุทธานุสติ อาศัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยการกอดองค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้าไว้เลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคนสอนมาเอง มาตรฐาน ๔๐ ห้อง ในเมื่อเราเป็นคนต่ำต้อยนัก เราไม่มีอำนาจวาสนาเลย ทำอะไรก็ไม่ประสบความสำเร็จ ลักอย่างหนึ่ง เป็นคนขี้ทุกข์ แล้วมันจะมีทุกข์อยู่ตลอดไปหรือ

นี่ไง น้ำตาลเคลือบยาพิษ ในเมื่อเราทำอะไรไม่ได้ เราเป็นคนต่ำต้อย น้ำตาลคือ วิมุติสุข น้ำตาลคือสัจธรรม น้ำตาลคือธรรมชาติ ยาพิษคือหัวใจของเรา เราสู้ใครไม่ได้ เรากอดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ พุทโธฯๆ ชัดๆ คำว่า “ชัดๆ” มันสมบูรณ์ จริงๆ นะ พุทโธชัดๆ แล้วชัดๆ ตลอดไป แต่มันชัดไม่ได้ เพราะมันอ่อนแอ

พอจิตมันพุทโธฯๆๆ มันก็จะจางไป จางไปก็สติอ่อนแล้วเห็นไหม จางเพราะ อะไร เพราะสติมันขัดกับคำแรก พอไปก็เหลือ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ เหลือ ๖๐ เปอร์เซ็นต์ เหลือ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ สติมันก็เลยเหลือศูนย์เลย มันก็เลยไม่ชัดขึ้นมา เห็นไหม

นี่ไง ถึงบอกว่าอำนาจวาสนา นี่กรรมเก่า แต่ถ้ากรรมเก่ามันเข้มแข็ง กรรมเก่ามัน มีหลักเกณฑ์ของมันเห็นไหม มันทำของมันนะ มันจะเป็นจะตาย ก็ลองดูก็พักหนึ่ง ชัดๆ อย่างนั้นนะ พอมันสงบเข้ามา มันรู้เอง ปังจัดตั้ง สันติภูมิกะ

ไม่เคยสงบเลยแล้วถ้าสงบ ความแตกต่างนั้นจะรู้ทันที แต่ถ้ามันไม่เคยสงบเลย แล้วหลอกตัวเองอยู่อย่างนั้น มันก็ว่างๆ ว่างๆ

ว่างๆ ใครก็พูดได้ แม้แต่อวกาศมันก็ยังว่าง มันพูดไม่ได้นะ อวกาศมันพูดไม่ได้ นะ แต่มันก็ว่างของมันอยู่ แล้วมันมีชีวิตไหมละ มันจะให้ตัวมันเองได้ประโยชน์อะไร ละ มันได้ให้ประโยชน์ต่อมนุษย์ มนุษย์ก็หายใจอยู่ที่นี่ไง แล้วตัวมันได้ประโยชน์ไหมละ แต่มันไม่มีชีวิต แต่ของเรานะ พุทโธชัดๆ ขึ้นมาแล้ว มันเป็นขึ้นมา มันเป็นความจริง ขึ้นมา นี่ของที่เราทำเราต้องทำได้

ฉะนั้นถึงบอกว่า สิ่งที่เป็นยาพิษเคลือบน้ำตาล เพราะสิ่งที่เป็นสารพิษ ความเห็น ของเราผิดหมดนะ สิ่งที่เป็นวิชามันเห็นผิดหมด แต่เวลาที่เป็นธรรมะ ธรรมะขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันก็เป็นสิ่งที่ป็นธาตุ มันไม่ใช่สิ่งที่มีชีวิตเหมือน

ความรู้สึก ธรรมชาติมันสัมผัส เห็นไหม ธรรมมันเป็นสิ่งที่มีชีวิต แล้วธรรมะที่เกิด ธรรมที่เป็นๆ ใจ มันไม่ใช่ธรรมะตายแล้ว เห็นไหม เวลาเราปฏิบัติกันด้วยความเศร้า ร้อยทรวงเหงา นี่มันเหมือนคนตาย สิ่งที่ตายแล้วนะไม่มีชีวิตชีวา แต่ธรรมะเป็นๆ นะ เวลาสติก็สติชัดๆ เวลามันสัมผัสขึ้นมา มันตื่นเต็นนะ ขนพองสยองเกล้า พองขนพอง สยองเกล้า มันปลุกเร้าหัวใจมาก ถ้ามันปลุกเร้าหัวใจขึ้นมา เห็นไหม นี่มันเป็นจริงนะ

เวลาแสดงธรรม แสดงธรรมด้วยสิ่งที่มีชีวิต แสดงธรรมด้วยความรื่นเริง ความ สดชื่น เวลาเราฟังธรรมกัน ยิ่งฟังธรรมแล้วมันเข้าถึงใจด้านะ ธรรมะนะเวลามันทิ่มเข้า หัวใจนะ แล้วมันหวั่นไหว นั่นคำว่า “หวั่นไหว” มันสะเทือน คนนั้นมีอำนาจาสนา อำนาจาสนาที่ไหน มันเข้าไปเขย่าหัวใจ เข้าไปเขย่ากิเลส

กิเลสนี้มันไม่เคยมีใครกล้าเข้าไปเขย่ามันเลย แล้วเราเองเห็นไหม ยาพิษเคลือบ ด้วยน้ำตาล เราก็ไม่เคยเห็นมัน เราก็ไม่เคยรู้จักมัน แล้วเราเองก็ถนอมรักษามัน อู๊ย ! สงบ เสงี่ยมเจียมตน ดูอย่างดิเลยนะ ยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล อู๊ย ! สงบเสงี่ยม อู๊ย! ดูแล นี่ น้ำตาล แต่เวลาฟังเทศน์นะ ถ้าเทศน์นะทิ่มเข้าสู่หัวใจ ทิ่มเข้าไปสู่สารพินนะ ขนพอง สยองเกล้า แล้วขนพองสยองเกล้า นั่นแหละธรรมะให้ผลกับเราแล้ว

ถ้าธรรมะให้ผลกับเรานะ ธิเบตภาวนา ธิเบตมีการกระทำ เพราะอะไร เพราะมันตื่นตัว ใจ สิ่งที่มีชีวิตอยู่ แล้วมันนอนจมอยู่ในใจของเราเหมือนคนตาย การปฏิบัติแบบ ก้อบปี้ การปฏิบัติแบบเหมือน เอาให้ได้ เอาให้จริงให้จัง แล้วไม่ได้อะไรเลย การปฏิบัติ ของเรานี้สลัดทิ้งหมดเลย ไม่เอาอะไรเลย เหมือนเรามีการศึกษาที่ล้าสมัยให้ว่าง แล้ว เราจะศึกษา เพื่อประโยชน์กับเรา เวลาเราปฏิบัติจะต้องทำใจให้ว่าง แล้วกำหนด สติปัญญาให้ชัดๆ แล้วพอมันเป็นขึ้นมา เห็นไหม

ไม่ได้ทำให้เหมือน ทำให้มันเป็น !

ไอ้ที่เขาทำให้เหมือน ศึกษาแล้วทำให้เหมือน กลัวผิดกลัวพลาด กลัวสิ่งต่างๆ จะ ให้เหมือนเลย คู่เหมือนมันก็ไม่ใช่ว่าคนเดียวกัน ไม่มีหรอก

แต่ถ้าทำไมไม่เป็น เห็นไหม เวลามันเป็นขึ้นมา มันเป็นขึ้นมาจากความจริง เวลาความจริงมันเป็นขึ้นมา โอ้โฮ ! มันตื่นเต้น ขนลุกขนพอง ธรรมะจริงๆ จะสะท้อนหัวใจมาก ความเป็นจริงมันจะสะท้อนหัวใจของเรามาก แล้วเราก็มีชีวิตชีวา เห็นไหม

เวลาผู้ที่ประพฤติกุบัติ พอจิตมันสงบขึ้นมา โอ้โฮ มันอยากได้อะไรเป็นนะ ทำใหญ่เลยนะ แล้วก็ไม่ได้ ไม่ได้เพราะอะไร นี่ไง มันไม่เป็นปัจจุบันละ มันไม่เป็นปัจจุบันเพราะอะไร เพราะความอยาก ความอยากมันควบคุมยาก แต่อยากให้มันให้ผลกับเรานะ ค้นหาข้อค้นหา อยากโดยสัญชาตญาณอันนี้ใครแก้ไขไม่ได้ ในเมื่อแก้ไขไม่ได้

เวลาเราประกอบสัมมาอาชีวะเป็นกิเลสใหม่ ไม่ใช่ การทำสัมมาอาชีวะ เพราะมันเป็นข้อเท็จจริง คนเรามันจะดีที่งาน แต่พอเวลาทำงานแล้วเราคาดหมายผล นั่นละกิเลส คาดหมาย ๒ ชั้น ๓ ชั้น อยากให้มันได้ผลตอบแทนดอก ทบไปอีกชั้น นี่กิเลส แต่ถ้าเราทำตามข้อเท็จจริง นั่นหน้าที่การงาน นี่ก็เหมือนกัน สัญชาตญาณของมนุษย์ มันมีความอยากโดยสัญชาตญาณ อันนี้แก้ไขไม่ได้

แต่ถ้าเป็นค้นหาทะยานอยากนะ พอนั่ง ๒ นาที ก็นึกว่านั่ง ๕ ชั่วโมง พอใช้ความคิด ๒ วัน ก็ว่าพระพุทธเจ้าโกหก คิดว่า ๒ วันแล้วปัญญามันต้องเกิด ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา ปัญญามันใคร่ครวญขนาดนี้ มันยังไม่ได้ผลเลยเห็นไหม นี่ไงอันนี้เป็นกิเลส แต่ถ้าโดยสัญชาตญาณ มันเป็นของมัน จะนั่นถ้าเราเวลากำหนดพุทโธๆๆ หรือมันใช้ปัญญาอบรมสมาธิถ้ามันเป็นแล้ว มันได้สัมผัสแล้วมันอยากได้อะไรดี พออยากได้อะไรดี ทำไปก็ไม่ได้ เพราะสัญญาอารมณ์กับจิตเป็นสอง ในเมื่อของเป็นสองมันเป็นหนึ่งไม่ได้

พอเป็นหนึ่งไม่ได้ มันก็ฟุ้งซ่านไป มันก็คิดจินตนาการไปเพราะมันได้สัมผัส พอมันได้สัมผัสใหม่ มันลืมหัด พอมันลืมหัด มันก็คิดของมันเตลิดเปิดเปิงเลย พอเตลิดเปิดเปิง ทำจนหมดกำลังนะ เฮ้อ ! เลิกดีกว่า แล้วทำไปตามธรรมชาติ ก็จะเป็นอีก เป็นหนึ่งก็เป็นอีกแล้ว สังขารเป็นอย่างนั้น นี่ไง ผลที่เกิดจากใจ ผลที่เกิดจากการกระทำ ผลที่เกิดจากความเป็นจริง มันรู้ของมัน ถ้ารู้ของมันก็เป็นความจริงขึ้นมาแล้วเกิดการใช้ปัญญา แล้วมันถอดถอนอย่างไร อุปาทานมันถอดถอนอย่างไร ถ้ามันเป็นความจริงของ

มัน ความจริงอันนี้ต่างหากที่เราแสวงหากันอยู่ ที่เรามาปฏิบัติกัน เรามาปฏิบัติเพื่ออะไร ปฏิบัติเพื่อเรา

อยู่กับหมู่คณะ อยู่กันมาในสังคม แต่สังคมคือสังคม เราอาศัยสังคมอยู่กับโลกใช้ไหม แต่ไม่ติดโลกใช้ไหม เราอยู่กับเพื่อเรา เพื่อหัวใจของเรา เราต้องตั้งสติของเรา นั่งปฏิบัติกันอยู่กลางศาลา นี่ตัวใครตัวมัน เหมือนเรานั่งอยู่คนเดียว อยู่กลางศาลานี้ ไม่มีใครยุ่งกับเราเลย นี่หัวใจของเรา แล้วพอจิตมันลง มันก็ลงกันตรงนี้ พอจิตมันลงขึ้นมา มันก็เป็นของเรานี้แหละ ปฏิบัติเพื่อเรา ทำเพื่อเรา สิ่งที่ทำเพื่อเราเป็นประโยชน์กับเรา

สิ่งที่เพื่อเราเห็นไหม ถึงบอกว่า สิ่งที่เกิดเป็นชีวิตนี้มีคุณค่ามาก มีคุณค่าเพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ เราเกิดเป็นมนุษย์นะจิตมันพาเกิด พอจิตมันพาเกิด จิตมันไปตามเวรตามกรรม มันเป็นวาระ วาระของมนุษย์สมบัติขึ้นมาเป็นเรา แล้วครูบาอาจารย์เห็นไหม เกิดเป็นมนุษย์ๆ มาตลอดเห็นไหม เกิดเป็นมนุษย์มาตลอด สร้างบุญสร้างกรรมมาตลอด ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย แสนกัป แล้วถ้ามันทำของมัน มันสะสมเป็นปัญญาขึ้นมา เห็นไหม นี่คือการกระทำ มีจุดยืนมันคงมาก

ทำสิ่งใดมีสัจจะ คนมีสัจจะแล้วทำนั่นละมันจะได้ผล แต่เราไม่มีสัจจะเห็นไหม คิด คิดความไม่ผิดคิดนะ สัจจะพูดคำไหนคำนั้น สัจจะตั้งว่าจะทำ คือทำจริงๆ แล้วทำได้ผลจริงๆ เพราะมีสัจจะ ถ้ามีสัจจะนะ การทำนั่นมันก็เข้มแข็ง การทำอย่างนั้นมันก็มีผลกับจิต นี่ไง สิ่งนี้ถ้าเราอยากเป็น อยากได้นะ เราก็ต้องมีสัจจะกับเรา เราต้องพูดจริงกับเรา อย่าหลอกตัวเอง หลอกคนอื่นยังอีกเรื่องหนึ่ง นี่หลอกตัวเองก่อนเลย ว่าจะภาวนา พอเข้าทางจงกรม กลับเข้าที่นอน นี่ไง ไม่มีสัจจะ

แต่ถ้ามันมีสัจจะขึ้นมา จะทำอย่างไรก็ทำอย่างนั้นไม่ว่าจะได้หรือไม่ได้ เวลาอดอาหารนะ ทุกข์ไหมทุกข์ อดอาหารแล้วอดนอนด้วย เดินจงกรมทั้งวันทั้งคืน ทั้งเพ็ญ ทั้งทุกข์ เวลาเพ็ญขึ้นมาเนี่ย แล้วอย่างนี้มันจะเป็นสมาธิได้อย่างไร อย่างนี้มันจะเกิดปัญญามาได้อย่างไร เวลามันภาวนายังไม่ได้ มันก็เป็นอย่างนี้แหละ แต่พอมันภาวนาขึ้นมาได้แล้ว เพ็ญขนาดไหนนะ เวลาปัญญามันหมุนแล้วนะ ยิ่งเพ็ญ แต่ปัญญามันหยุดไม่ได้ ปัญญามันหมุนนะ เวลาภาวนานี้ เวลาจุดไฟติดแล้วนะ ถ้ามันยังมีเชื้ออยู่ ไฟมันจะเผาไหม้ไปตลอดเวลา นี่ก็เหมือนกัน ยาพิษมันอยู่ในหัวใจของเรา เราพยายามจุดให้ติด ด้วยมรรค

ด้วยตบะธรรม ถ้าตบะธรรมมันจุดติดนะ มันจะเผาไหม้ของมันไป มันเผาไหม้เพราะเหตุใด เผาไหม้ด้วยความเพียรของเรา เผาไหม้เพราะเรามีสติปัญญา มีสัจจะ

พอมีสัจจะขึ้นมาแล้วมันเห็นคุณค่าว่า จิตรักษาได้อย่างไร แล้วปัญญาเกิดขึ้นมาได้ยังไง ปัญญาเกิดขึ้นมาได้แบบนี้ ถ้าเรากินอ้วนนอนอุ่นขึ้นมา ความอยาก ตัณหา ความทะยานอยากจะทำให้ปัญญานั้นทำให้สติมันอ่อนแอลง ฉะนั้นเราอยากได้อะไรดี แล้วการกระทำนี้ มันเป็นผลซึ่งๆ หน้า มันเป็นปัจจัยตั้ง มันเป็นสันติภูมิโก ผู้ทำนั้นรู้เอง ถ้าผู้ทำนั้นรู้เอง มันพอใจ จะอดอาหาร พอใจจะต่อสู้อย่างไร เพลีย ทุกข์ไหม ทุกข์แต่ความสุขของใจที่มันได้อิ่มเอมในตัวเอง มันมีสัมมาสมาธิ มันมีความอิ่มเอมในหัวใจ มีปัญญาที่ถอดถอน

พอถอดถอนนะ ถอดถอนอย่างนี้มันเบาขนาดนี้ เวลาเดินไปไหนมาไหน มันเหมือนไม่ได้เดิน ตัวมันเหมือนลอยไป มันเบา.... เหมือนตัวมันลอยไป เดินอยู่ มันเดินด้วยธรรมชาติ เพราะเท้ามันก้าวเดินอยู่แต่จิต ความรู้ของจิต ความรู้ของหัวใจ มันเหมือนมันเบาจนเราเลื่อนลอยไป เลื่อนลอยมา มันก็จะพยายามแสวงหาของมัน มันจะมีการกระทำของมัน เพื่อให้ผลของมันมากกว่านั้นๆ

ถึงบอกว่าเวลาอดอาหาร เวลาเดินจงกรม เหนื่อยไหม เพลียไหม เหนื่อย เพลีย แต่ผลของธรรม ผลของอมตะธรรม ผลของที่เราได้ประพฤติปฏิบัติ มันตอบสนอง มันมีความเป็นไปของมันเห็นไหม

นี่คือธรรมะเป็นๆ ทำกันซึ่งๆ หน้า ทำกันเป็นๆ เพื่อผลประโยชน์ของเราเป็นๆ เห็นไหม ถ้ามันเป็นน้ำตาลเคลือบด้วยยาพิษ เพราะเห็นพิษเห็นภัยของมัน มันจะเป็นประโยชน์กับเรา แต่ถ้ายาพิษเคลือบน้ำตาล เห็นแต่ความสุข เห็นแต่ความสบาย นี่ยาพิษเคลือบน้ำตาล แต่ถ้าน้ำตาลมันเคลือบยาพิษ เห็นไหม น้ำตาลมันเป็นผลที่จะตอบขึ้นมาแต่ด้วยยาพิษ ด้วยการกระทำนี้มันจะเป็นประโยชน์กับเรานะ เราถึงจะต้องตั้งสติ แล้วเลือกประพฤติปฏิบัติให้เป็นความจริงกับเรา เพื่อประโยชน์กับเรานะ นี่ผลของความปฏิบัติ ธรรมะเป็นๆ เทศน์สดๆ ร้อน ๆ เพื่อความรื่นเริงอาหาญของใจ เอวัง